Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

КРАСАВІК 10 АЎТОРАК 1934 г. № 78 (4911) Год выдання XVII

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

ПІСЬМО г. БУЛЛІТА тав. М. М. ЛІТВІНАВУ

Народны камісар па замежных справах т. М. М. Літвінаў атрымаў ад пасла ЗША ў СССР г. Вільяма Булліта пісьмо наступнага зместу:

«Вестка аб адважным выратаванні далейшых пяці членаў экспедыцыі праф. Шміта напоўніла мяне пачуццём глыбокага задаволення. Мужнасць і ўменне, праяўленыя ў гэтай справе, умацавалі мяне ў маім захапленні совецкай авіяцыяй, і я прадбачу і веру ў паспяховае завяршэнне справы канчатковага выратавання астатніх удзельнікаў экспедыцыі.

Прыміце, гаспадзін народны камісар, мае самыя сардэчныя віншаванні па поваду геройскіх подвігаў вашых бліскучых лётчыкаў».

Тав. М. М. Літвінаў адказаў В. Булліту пісьмом з выражэннем падзякі.

(БЕЛТА).

ДАВЕСЦІ РЭЗУЛЬТАТЫ ТЫРАЖА ДА КОЖНАГА ПРАЦОЎНАГА

Сёння ў Слуцку адкрываецца 27 тыраж выйгрышаў па аблігацыях пазыкі «Трэці рашаючы». Гэта мерапрыемства мае не толькі ўсебеларускае, але і ўсесаюзнае значэнне. Нашы пазыкі з'яўляюцца масавымі. Мільёны працоўных Совецкай краіны сваімі зберажэннямі фінансуюць соцыялістычнае будаўніцтва.

У кожную новую пазыковую кампанію рабочыя і калгаснікі, саматужнікі і рамеснікі, калгасніцы і жонкі працоўных усё больш і больш дружна галасуюць шляхам падпіскі на пазыку за план соцыялістычнага будаўніцтва. Кожная новая пазыка ахоплівае новыя слаі працоўных і распаўсюджваецца на большыя сумы.

Першая пазыка індустрыялізацыі была рэалізавана па Саюзу на 200 млн. руб., а першы выпуск другой пяцігодкі на суму ў 3 млрд. 214 млн. 500 тыс. руб.

У БССР рэалізацыя пазык, як і ва ўсім Совецкім Саюзе, праходзіла з вялікім уздымам. З года ў год павялічваліся сумы падпіскі. Калі першая пазыка індустрыялізацыі была рэалізавана ўсяго на 2,7 млн. руб., то пазыка другой пяцігодкі на 63,6 млн. руб.

Няўхільна расце і колькасць пазыкатрымальнікаў. У пазыцы другой пяцігодкі па Саюзу прымала ўдзел каля 40 млн. чалавек, а па БССР каля 1 млн.

Совецкія пазыкі з'яўляюцца лепшым доказам таго, што працоўныя масы горада і вёскі ўсё больш і больш, усё шчыльней і мацней згуртоўваюцца вакол соцыялістычнага будаўніцтва комуністычнай партыі на чале з яе геніяльнейшым правадыром тав. СТАЛІНЫМ.

Працоўныя Совецкага Саюза сваімі ўласнымі вачамі бачаць, куды накіроўваюцца іх сродкі, пазычаныя дзяржаве. Яны бачаць, што СССР за вельмі кароткі тэрмін з краіны тэхнічна адсталай ператварыўся ў краіну высока індустрыяльную, узброеную перадавой тэхнікай.

Тыражы нашых пазык ёсць выкананне абавязкаў урада перад пазыкатрымальнікамі. Таму задача ўсіх партыйных і совецкіх арганізацый давесці рэзультаты тыража да самых шырокіх працоўных мас. У гэтым напрамку мы дасягнулі значных поспехаў. За гады першай пяцігодкі дзяржавай выплачана працоўным процантаў па купонах і выйгрышаў па пазыках 841,9 млн. руб. У БССР за 1932 год выплачана па купонах і выйгрышаў 7,6 млн. руб. У 1933 годзе 12,8 млн. руб. і за тры месяцы 1934 года выяўлена 127 выйгрышаў і выплачана па іх 2.381 тыс. руб.

Гэта велізарнейшай важнасці факты, агітуючыя за паспяховае распаўсюджанне пазыкі. Аднак трэба з усёй катэгарычнасцю падкрэсліць, што фінансава-крэдытная сістэма БССР яшчэ дрэнна спраўляецца са сваёй работай. Не сотні, а тысячы выйгрышных аблігацый ляжаць не праверанымі. Мільёны рублёў яшчэ не выплачаны пазыкатрымальнікам па аблігацыях толькі таму, што гэтыя аблігацыі не правераны. І тут у значнай меры прычыны таго, што БССР у першым квартале не выканала плана мабілізацыі сродкаў.

Да тыража, які адбываецца ў Слуцку, як і да ўсёй фінансавай работы, павінна быць прыкавана ўвага ўсёй пролетарскай грамадскасці. Вынікі тыража трэба скарыстаць для разгортвання шырокай масавай кампаніі за выкананне фінансавых абавязацельстваў у кожным раёне, у кожным сельсовеце, калгасе і соўгасе, на кожным прадпрыемстве і ўстанове. Трэба палепшыць абслугоўванне пазыкатрымальнікаў і ўкладчыкаў.

Раённыя партыйныя і совецкія арганізацыі не аддаюць яшчэ дастатковай увагі фінансавай рабоце. Больш таго, у асобных раёнах нават адкрыта ігнаруюць гэта важнейшае мерапрыемства, парушаюць дырэктывы партыі па гэтаму пытанню.

Напрыклад, ёсць катэгарычнае ўказанне ЦК КП(б)Б аб забароне мабілізацыі фінансавых работнікаў на іншыя кампаніі. Што робіць ЖЛОБІНСКІ РК КП(б)Б? Сакратар РК КП(б)Б тав. ПЛЕШАКОЎ мабілізуе загадчыка райфа і дырэктара банка на пасеўную кампанію. Калі загадчык райфа вярнуўся ў раённы цэнтр з сельсовета ўсяго на адзін дзень, каб скласці па сельсоветах квартальныя фінансавыя планы, РК вынесціць яму вымову.

Сакратар Рагачоўскага райкома ГАЎРУСЕЎ мабілізаваў на пасеўную кампанію загадчыка райашчадкасы, загадчыка і інспектара райфа. Старшыня Мазырскага РВК тав. ЖОГАЎ мабілізаваў увесь апарат райфа, райбанка і райашчадкасы для налічэння хлебапаставак. Мала таго, калі загадчык райфа ўказаў тав. Жогаву, што апошні парушае дырэктывы ЦК, тав. Жогаў узбудзіў супроць загадчыка райфа крымінальную справу.

Падобныя факты наглядаюцца і ў іншых раёнах, і яны ў значнай ступені з'яўляюцца прычынай таго, што фінансавыя планы не выконваюцца.

Недастатковы ўдзел у фінансавай рабоце прымаюць комсамол і прафсаюзныя арганізацыі. ПУХАВІЦКІ РК ЛКСМБ прыняў шмат прыгожых рэзалюцый, але палец аб палец не ўдарыў, каб гэтыя рэзалюцыі зрабіць канкрэтнай, жывой справай. Старшыня Смалявіцкага раймясцкома саюза фінбанкаўскіх работнікаў ШАРАМЕТ на працягу 1933 года і першага квартала 1934 г. умудрыўся правесці толькі адзін сход членаў саюза.

Пры такой пастаноўцы работы зусім ясна, чаму не выконваюцца фінансавыя заданні, чаму пазыкатрымальнікі несвоечасова атрымліваюць выйгрышы, а ўкладчыкі цэлымі гадзінамі прастойваюць каля вакенцаў ашчадных кас за сваімі ўкладамі.

Другі квартал у фінансавай рабоце з'яўляецца надзвычайна адказным. Усе недахопы, якія перашкаджаюць паспяховаму выкананню фінплана, павінны быць знішчаны ў самым тэрміновым парадку.

Пазыкатрымальнік і ўкладчык маюць права патрабаваць уважлівых да сябе адносін і правільнага абслугоўвання, і мы гэта абавязаны забяспечыць.

НА ДАПАМОГУ ЧЭЛЮСКІНЦАМ

КРЫЛАТЫ КОМСАМОЛ

Камандзір звяна самалётаў «П-5» лётчык Н. П. КАМАНІН.

Лётчык В. МОЛАКАЎ.

Усе яны — дзеці рэволюцыі, ёю выгадаваныя. Самаму масцітаму з іх — Молакаву — 38 год, а з прычыны таго, што рэволюцыі ад роду 17, то ўступіў ён у яе юнаком 21 года. Лятае-ж з 19 года. Рэволюцыя акрыліла яго і навучыла лятаць.

Слепнёву каля 35 год. Лятае ён год дзесяць. Вучыліся яны ў рэволюцыі не толькі лётнай справе. Яны вучыліся ў яе мужнасці, хладнакроўнасці, працы, арганізаванасці і настойлівасці. І мы з захапленнем глядзім на іх, на гэту плоць ад плоці нашай вялікай рэволюцыі.

Але яны — окцябрскае пакаленне, адлітае з той сталі найвышэйшай якасці, якая вытрымала хімічныя выпрабаванні і выпрабаванні найвялікшага ціску. У іх асобе лятае ВКП(б), рабочы клас — той, які, не гледзячы на сваю маладасць, нясе на сваёй спіне вялікую гісторыю.

Але найбольш міл мне Нікалай Петровіч Каманін, сын шаўца і ткачыхі Владзімірскай губерні, які нарадзіўся ў 1908 г. Калі сусветны капітал кінуў чалавецтва ў кацёл вайны, яму было ўсяго 6 год. Ён, можа быць, радасна бегаў за палкамі, што адпраўляліся на вайну, і захапляўся гукамі палкавых труб. Калі пачалася рэволюцыя, яму было 9 год. І напэўна, малыш толькі цьмяна пачынаў разумець, што наступіў вялікі перыяд, калі ткачыхі і шаўцы будуць прадстаўляць «благородное сословие», калі сыны ткачых і шаўцоў будуць у паветры весці бай дыктатуры пролетарыята за ўладу над прыродай. І калі шаўцы ваявалі на грамадзянскай вайне і ткачыхі ім памагалі, Колю Каманіна паслалі ўжо вучыцца ў совецкую школу часоў грамадзянскай вайны, калі рэспубліцы прыходзілася напружваць усе сілы, каб пракарміць малышоў. І рэспубліка дала яму магчымасць 8 год вучыцца, а затым пайсці ў ваенна-тэарытычную школу і яшчэ ў школу лётчыкаў. Больш 10 год вучыўся Коля Каманін, што раней было недаступна пролетарскім дзецям. І вучыўся ён не толькі граматыцы і тэхніцы, але вучыўся і сэнсу нашага жыцця, вучыўся рэволюцыі.

У 1925 г. т. Каманін — член комсамола, які, прыняўшы званне ленінскага, усклаў на свае маладыя плечы найвялікшую гістарычную адказнасць. Ленінскі комуністычны саюз моладзі — гэта той саюз, які павінен выхоўваць людзей, здольных па-ленінску перарабіць свет. Відаць, што добра выхаваў ленінскі комсамол т. Каманіна, раз ён стаў камандзірам атрада авіяцыі, атэстуемага як безаварыйны і лепшы па дысцыпліне. Каманін аўладаў тэхнікай сваёй справы. Але адначасова ён быў сакратаром і культпропам комсамольскіх ячэек, г. зн. ён ведаў, што перамагае не машына, а чалавек — член класа, што трэба не толькі ўмець валодаць машынай, але і кіраваць людзьмі.

Трымае наш крылаты комсамол экзамен у арктычнай пургэ. Ён носіцца ў тумане і апускаецца на ледзяныя аэрадромы, ідзе спакойна ў бой з прыродай, каб ратаваць таварышоў. Уся краіна рэволюцыі глядзіць на Каманіных. Яны былі піонерамі. Яны сталі комсамольцамі. Яны цяпер — члены партыі і пераможна здаюць найвялікшы экзамен. Яшчэ зусім нядаўна на заклік «Будзь гатоў» яны адказвалі дзіцячымі галасамі: «Заўжды гатоў». Цяпер яны гатовы к абароне рэспублікі, гатовы к баям з гістарычнай пургой, якая падымаецца з капіталістычнага катла ведзмаў і пагражае свету.

Глядзіць з фатаграфіі спакойны, нібы вытачаны, твар з высокім ілбом, упэўненымі вачамі. Не саромся, суровая краіна рэволюцыі, прыцісні к грудзям галаву юнага героя, бо ты-ж яго радзіла.

КАРЛ РАДЭК («ИЗВЕСТИЯ»).

НАД НЯЗВЕДАНЫМ ХРЫБТОМ

ХАБАРАЎСК, 8 красавіка. (Спец. кар. «Праўды»). Перадаю радыётэлеграму спецыяльнага карэспандэнта «Тихоокеанской звезды» Кудлыціна аб падрабязнасцях пералёту авіягрупы Каманіна ў Уэлен:

«Ляцець праз Анадырскі хрыбет над невядомымі вышынямі зверху здавалася рызыкоўным. Рызыкаваць мы не мелі права. Павярнуўшы на заліў Крэста выбралі месца для пасадкі на заходнім беразе каля паселішча Кайнельчан.

Чукоцкія калгаснікі арцелі паляўнічых «Зверобой» гасцінна сустрэлі нас. На начоўку ўстроіліся ў адной старой свабоднай яранзе, наспех зрабіўшы крышу з маржовых скур іваконныя прасветы з ільду. Толькі наступіў змрок, як на небе з'явіліся прасветы. Здавалася, што воблачнасць праносіцца.

Увечары правялі гутарку са зверабоямі, якіх цікавілі ўсе совецкія навіны. Тут вельмі добра ведалі, што такое самалёт, матор, хоць бачылі, дый то высока, толькі адзін самалёт Куканава, які працаваў у Обручоўскай экспедыцыі.

На наступны дзень, разагрэўшы паяльнымі лямпамі і прымусамі ваду, запусцілі маторы і, прагрваючы іх, трымаліся напагатове. Чакалі, калі з туманнага змроку пакажацца хрыбет, але дзень так і пагас шэрым.

Ноччу, калі ўсе былі ў спальных мяшках, пляцела пурга. Норд-ост. Крышу нашай ярангі сарвала. Прачнуліся на чвэрць метра занесеныя снегам. Пурга раўла як добры дзесятак прапелераў. З-за непраглядной снежнай сцяны не было відаць нават суседняй ярангі, якая была за 7 метраў. Да світання праляжалі ў мяшках пад снегам. Пурга сціхла толькі на наступны дзень. Гарызонт стаў праясняцца.

1-га красавіка зрабілі новую спробу прайсці на Ванкарэм. Адкрыліся першыя вышыні хрыбта, яго вострыя пікі, крутыя схілы з вузкімі цяснінамі. Ішлі на вышыні 1800 метраў, але воблачнасць зноў стала прыціскаць нас к гарам. Вырвацца з воблакаў удалося толькі на вышыні 2700 метраў. Ляцелі над воблакамі каля гадзіны, не бачылі ім канца. Згодна разлікаў штурмана, мы былі параўнаўча недалёка ад Ванкарэма, але дайсці не ўдалося. Мы вярнуліся назад. У кожным з самалётаў гаручага заставалася толькі на 2 гадзіны пры спрыяльным надвор'і. А хто ведае, што чакае наперадзе.

Парашылі ляцець у бухту Правідзення буйную базу Чукоткі. Гарызонт з паўночнага ўсходу вабіў яснасцю — паляцелі. Праз 20 мінут заўважылі Путанельмен ці Крэсты — паселішча эскімосаў каля Факторыі. У снезе відаць былі бензінавыя бочкі. Парашылі знізіцца... Бочкі аказаліся пустымі. Мы зноў падняліся і пашлі наперад, стараючыся скарыстаць усё магчымае, каб быць бліжэй к бухце Правідзення. Былі адкрыты ўсе бакі. Ляцелі напрамік, перасякаючы адкрытую ваду заліва.

Вада кончылася, але бераг не парадаваў нас. Надзвычайна адзінока. І горы, і даліны былі бяссснежны— снягі зняты бясконцымі вятрамі. Толькі дзе-ні-дзе пабліскваў льды звілістых рэчак. Густая воблачнасць прымусіла нас сесці на лёд рэчкі ў паселішчы Вельткальтэн, каля мыса Берынга. Тут зноў на двое сутак затрымала нас пурга.

Толькі 3-га красавіка самалёты Каманіна і Молакава з бензінам, адлітым з бакаў самалёта Півенштэйна, удачна дайшлі да бухты Правідзення.

Самалёту Півенштэйна, які астаўся без гаручага ў сяле Вельткальтэн, гаручае адправілі з нартамі.

Н. МОТАЎ.

Зварот усебеларускай вытворчай нарады калгасных брыгадзіраў зрабіць зброяй барацьбы за высокую якасць сяўбы, за высокі ўраджай

10 красавіка

З трыбуны ўсебеларускай вытворчай нарады лепшыя калгасныя брыгады дзяліліся вопытам работы, расказвалі ўсім калгаснікам Беларусі, як трэба змагацца за большэвіцкія калгасы, за заможнае калгаснае жыццё.

Узброеныя вопытам удзельнікі нарады паехалі ў свае брыгады, каб арганізаваць масы змагацца за высокі ўраджай.

За што павінен драцца брыгадзір?

Цяпер, калі па ўсёй БССР разгарнуліся масавыя палявыя работы, важнейшае значэнне набывае ПРАВІЛЬНАЯ РАССТАНОЎКА СІЛ БРЫГАДЫ НА ПОЛІ, ЗАХАВАННЕ ЯЕ ПАСТАЯННАГА СКЛАДУ І ЦВЁРДАЯ ПРАЦОЎНАЯ ДЫСЦЫПЛІНА з першага дня выхаду ў поле. Іменна гэта з'яўляецца асноўнай умовай для правядзення сяўбы ў кароткія тэрміны, пры высокай якасці выконваемых работ.

У час веснавой сяўбы вялікую ролю ў брыгадзе адыгрывае звяно. ВЫТВОРЧАЕ ЗВЯНО ПАВЫШАЕ АРГАНІЗАВАНАСЦЬ У БРЫГАДЗЕ, ПАВЫШАЕ ПРАДУКЦЫЙНАСЦЬ ПРАЦЫ, СПРЫЯЕ РАЗГОРТВАННЮ СОЦСПАБОРНІЦТВА ЎНУТРЫ БРЫГАДЫ.

Усю важнасць гэтай справы правільна зразумеў брыгадзір ШЭЛЕПЕНЬ з калгаса «Ўдарнік», Талачынскага раёна. Звярнуўшыся з нарады ён адразу паставіў гэта пытанне ў сваёй брыгадзе. З першага дня палявых работ Шэлепень, вылучыўшы вытворчыя звенні і камісію якасці, дабіўся спалучэння высокіх тэмпаў з высокай якасцю. Заслуга брыгадзіра ў тым, што ён здолеў пераканаць калгаснікаў, што ў чэснай працы, у высокіх тэмпах і якасці ў першую чаргу матэрыяльна зацікаўлены яны — члены брыгады.

Прыкладу тав. Шэлепені павінны паследваць усе калгасныя брыгадзіры. Зварот калгасных брыгадзіраў павінен быць даведзен да кожнага калгаса, брыгады, звяна. ГЭТЫ ЗВАРОТ ПАВІНЕН СТАЦЬ ЗБРОЯЙ БАРАЦЬБЫ ЗА ВЫСОКУЮ ЯКАСЦЬ СЯЎБЫ, ЗА ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ. Зварот павінен яшчэ больш мабілізаваць і ўзняць працоўную дысцыпліну і прадукцыйнасць працы ў кожнай брыгадзе для таго, каб у выніку барацьбы за ўраджай на веснавой сяўбе гэтага года зрабіць магутны крок наперад па шляху да заможнага калгаснага жыцця.

ПІСЬМО ПЕРШАЕ

Брыгадзір робіць справаздачу

Брыгада № 3 калгаса „Чырвоны пуцілавец", Сіроцінскага раёна

Брыгадзір трэцяй брыгады, дэлегат усебеларускай нарады брыгадзіраў тав. Шпакоў вярнуўся з Менска 5 красавіка. Толькі прышоў з поезда, увайшоў у хату, як запрашаюць на агульны сход:

— Калі ласка, раскажы, тав. Шпакоў, аб нарадзе. Разумееш, кожнага цікавіць. Усё такі—знатныя людзі, абмен вопытам, выступленні кіраўнікоў партыі, урада...

Тав. Шпакоў пашоў на сход.

Шпакоў добры і старанны гаспадар у брыгадзе, у недалёкім мінулым—актыўны ўдзельнік грамадзянскай вайны, храбры салдат рэволюцыі, узнагароджаны ордэнам Чырвонага сцяга. А вось на слова—няздольны. Няма дару слова.

Вышаў да прэзідыума схода, замяўся, пачырванеў:

— Ну, аб чым тут расказаць? Шмат цікавага было на нарадзе... Адно скажу: не так мы яшчэ працуем, як працуюць перадавыя брыгады БССР. Лепш трэба працаваць, —сказаў і зноў запнуўся. Аж упацеў. Не прывык выступаць на сходах.

А сход, на якім прысутны і старыя і дарослыя мужчыны і жанчыны, і маладыя энтузіясты-комсамольцы, гараць жаданнем даведацца аб дэталях нарады. Сыплюцца пытанні:

— Аб чым гаварылі кіраўнікі партыі і ўрада?

— Як даглядаюць коней у лепшых брыгадах Беларусі?

— Як спалучаюць майстры калгасных палёў высокія тэмпы з высокай якасцю сяўбы?

— Як змагаюцца з лодырам, каб, не выключаючы з калгаса, перавыхаваць яго?

— Як расстаўляюцца сілы ў брыгадзе?

Адвод вады з забалочаных месц?

Шмат пытанняў задалі калгаснікі свайму дэлегату.

Нарада ў Менску для іх з'явілася вялікім штуршком для далейшай ударнай работы. Соцыялістычнае спаборніцтва разгортваецца ва ўсіх брыгадах калгаса...

Рана вышлі ў поле калгаснікі «Чырвонага пуцілаўца», 27 сакавіка пачалі ворыва. Ужо ўзарана 80 гектараў. Паднята 14 гект. цаліны. Засеяна 8 гектараў канюшыны. Уся сяўба будзе закончана за 20 дзён.

Брыгадзір Шпакоў упэўнен, што яго брыгада будзе першай. Першай па тэмпах і якасці. З новымі сіламі, новымі ведамі і вопытам прыступае тав. Шпакоў да работы.

А. МІКУЦКІ.

У АДКАЗ НА АДОЗВУ

Брыгадзір Шэлепень рэалізуе пастановы нарады калгасных брыгадзіраў

Брыгадзір паляводчай брыгады калгаса «Ударнік», Алёнаўскага сельсовета, Шэлепень Міхась уважліва слухаў і падрабязна запісваў усё найбольш цікавае, што гаварылі на ўсебеларускай вытворчай нарадзе калгасных брыгадзіраў.

Міхась правільна зразумеў, што на вытворчай нарадзе ён павінен пераняць вопыт перадавікоў, навучыцца лепш працаваць. Вось чаму, калі ён вярнуўся са злёту, у яго блакноце было шмат запісаў, розных занатовак, заўваг, практычных парад.

Шмат чаго каштоўнага і прыкладнага прывёз Шэлепень у калгас. Уважліва слухаў агульны сход калгаснікаў свайго дэлегата, які, пазіраючы час ад часу ў свой блакнот, падрабязна расказваў калгаснікам аб выступленнях лепшых майстроў калгаснай зямлі, аб выступленнях кіраўнікоў урада, правадыроў партыі, якія заклікалі калгаснікаў чэснай працай дабіцца багатага ўраджаю.

На адозву калгасных брыгадзіраў сход рашыў адказаць канкрэтнай справай. Брыгадзе Шэлепеня трэба засеяць 160 гектараў зямлі, у тым ліку 35 гектараў аўса, 27 гектараў ільну, 18 гектараў пшаніцы, 31 гектар бульбы. Брыгада поўнасцю забяспечана насеннем. Сельска-гаспадарчы інвентар добраякасна адрамантован. Кожны калгаснік ведае свайго каня, свой плуг, збрую і інвентар. Яшчэ да паездкі Шэлепеня на вытворчую нараду брыгада падрабязна азнаёмілася з сваімі палямі і дакладна вызначыла дзе хто будзе сеяць і хто што будзе рабіць.

1 красавіка брыгада пачала ворыва. У першы дзень выехала 10 парак. Да плугоў пастаўлены лепшыя калгаснікі — Шчарбянёк, Яроменка, Даронін Іван,Ваўчок і інш.

Ад'язджаючы на нараду, Шэлепень запісаў у блакнот, што першы дзень ворыва паказаў сапраўдную барацьбу калгаснікаў за якасць работы. Не было ніводнага агрэха. За дзень узаралі 5,5 гектараў. Глыбіня ворыва 18 сантыметраў. Камісія якасці з ударнікаў Андурава і Яроменка Сяргея праверыла якасць работы і не заўважыла ніводнага недахопу.

У адказ на зварот калгасных брыгадзіраў калгаснікі яшчэ лепш мабілізаваліся на выкананне плана палявых работ у скарочаныя тэрміны. Брыгада мяркуе да 15 красавіка скончыць сяўбу ранніх зернавых культур, а да 1 мая засеяць бульбу і караніплоды.

Калгаснікі адзін перад другім стараюцца добраякасна выканаць ворыва, баранаванне і сяўбу. Вылучана звяно сейбітаў з вопытных калгаснікаў Сарзіра Захара, Салая Паўла і Гамбалеўскага, якія ў дзень засяваюць па 3-4 гектары.

Узоры работы дае сам брыгадзір Шэлепень, які практычна паказвае калгаснікам як трэба пабольшэвіцку змагацца за ажыццяўленне звароту вытворчай нарады.

Апрача агульна-калгаснай насценнай газеты, у брыгадзе выпускаецца свая брыгадная штодзёнка, рэгулярна чытаюцца газеты, праводзіцца масавая работа.

К. МАЙСКІ.

АПОШНІЯ ВЕСТКІ З ПАЛЁЎ

✱ ШУМІЛІНА. (Па тэлеграфу). Глеба падсохла, можна араць трактарамі. Не гледзячы на гэта, трактары Сіроцінскай МТС стаяць у гаражы. Дырэкцыя МТС і палітаддзел чакаюць урадавай камісіі для прыёмкі трактараў пасля рамонту. У Наркамзем пасланы некалькі тэлеграфных напамінкаў. Камісія-ж не выязджае.

✱ КРЫЧАЎ. (Кар. «Звязды»). Рад калгасаў зацягваюць пачатак палявых работ, не гледзячы на тое, што на высокіх мясцах можна араць. Характэрным прыкладам з'яўляецца калгас «Ударнік», Міхееўскага сельсовета. На палях калгаса ўжо можна разгарнуць ворыва, а старшыня калгаса Сасонкін чагосці чакае. Ён апраўдваецца тым, што калгас зааблюў усю зямлю ўвосень, у калгасе, моў, добрыя коні, і таму яму няма чаго спяшацца.

М. ВІШНЕЎСКІ.

✱ СЛУЦАК. Першыя дні сяўбы паказваюць, што на якасць палявых работ у радзе калгасаў зусім не звярачаюць увагі. Калгас імя Чапаева, Бокшыцкага сельсовета, засеяў 13 га непратручаным аўсом. Якасць ворыва ніжэй усякай крытыкі. Поле ўсеяна агрэхамі. Прыёмка работы ад брыгад не арганізавана. Інспектары якасці не вылучаны. Зусім не скарыстоўваецца вопыт старэйшых калгаснікаў. Праўленне калгаса, захапіўшыся процантамі, зусім ігнаруе якасць.

АНЭТ.

✱ ТЕРАХОЎКА. У раёне разгарнуліся палявыя работы, а міжкалгасны абмен насеннем яшчэ не скончан. Старшыні калгасаў штодзенна па 5-6 гадзін чакаюць у райземаддзеле па куль аграном Караняка вызначыць, у які калгас ехаць за насеннем для абмену. Ёсць факты, калі калгасы, атрымаўшыя нарад на насенне, варочаюцца ні з чым. Напрыклад, старшыня калгаса імя Молатава Кругавец, атрымаўшы нарад, выехаў у калгас «Новая вёска». Але тут у абмене насення адмовілі, спасылаючыся на забарону сельсовета. Кругавец, прагаяўшы коней, вярнуўся ні з чым.

М—ін.

Падхапіць выклік самахвалавіцкага сельпо

Прэзідыум праўлення Белкаапсаюза ўхваліў ініцыятыву калгасных брыгадзіраў і кааператыўнага актыва Самахвалавіцкага сельсовета, Менскага раёна, па разгортванню соцспаборніцтва сельпо на лепшае абслугоўванне сяўбы. Прэзідыум адзначыў, што выклік самахвалавіцкіх кааператараў павінен мабілізаваць спажывецкую сістэму на максімальную дапамогу паспяховаму правядзенню сяўбы.

Прэзідыум прапанаваў старшыням райспажыўсаюзаў і сельпо арганізаваць шырокую распрацоўку ліста калгасных брыгадзіраў і кааперацыйнага актыва, змешчанага ў газеце «Звязда», каб падпарадкаваць таваразварот задачам уздыму калгаснай вытворчасці.

Абвешчан усебеларускі конкурс на лепшае сельспажыўтаварыства па абслугоўванню пасеўнай. Вылучан фонд у 15 тыс. рубл. для прэміравання лепшых сельпо.

Менскаму райсаюзу і міжраённай базе даручана распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы па аздараўленню работы самахвалавіцкага сельпо. Асаблівую ўвагу трэба звярнуць на завоз тавараў, прадугледжаных соцдагаворамі з калгаснымі брыгадамі.

Прэзідыум папярэдзіў старшынь райсаюзаў, сельпо і дырэктароў міжрайбаз аб тым, што яны поўнасцю адказваюць за абслугоўванне пасеўнай кампаніі.

ТРАКТАРЫ З ПОЛЯ ІДУЦЬ НА ПАЎТОРНЫ РАМОНТ

МАЗЫР. (Па тэлефону ад кар. «Звязды»).

У Мазыршчыне ўжо некалькі ты... няў стаіць цёплае сонечнае над вор'е, якое спрыяе разгортванн... палявых работ. Перадавыя калгас... пачалі сяўбу ранніх яравых яшч... 18-20 сакавіка. Зараз Мазырск... раён уступае ў масавую сяўбу. Н... 5 красавіка па раёну засеяна звы... 1.300 гектараў зямлі, у тым лі... 1.200 гектараў Даманавіцкай МТС.

Першыя дні работы на полі п... казалі, што ў радзе калгасаў зус... ігнаруюцца правілы агратэхні... Толькі 6 красавіка МТС атрыма... фармалін. Першыя 1.300 гектар... засеяны непратручаным насеннем.

Па некаторых калгасах даведз... ны паніжаныя нормы выпрацоўк... Калгас «Чырвоная «Звязда» (Хан... кі сельсовет) устанавіў норму в... рыва 40-50 сотак, у той час ... калгаснікі з поспехам узорваю... па 60-65 сотак на плуг. Нія... норм выпрацоўкі Наркамзем не в... лаў і кожны калгас устанаўляе ... па свойму.

Дрэнна працуюць трактар... МТС. У першыя ўжо дні работ... 5 трактараў вышлі са строю. Ас... ліва дрэнна адрамантаваны тра... тары «Фардзон-Пуцілавец». Ч... стыя паломкі, частыя прастоі, а ... выніку—не выконваюцца норм... вялікі перарасход гаручага.

Машынатрактарная майстэр... нічога не зрабіла для арганіза... палявога рамонту трактароў. 5-... красавіка ў калгасе «Дзень ур... джаю» два трактары спыніліся з-... паломкі вентылятара. Але механ... на месца паломкі трактароў ... выехалі.

Большасць калгасаў сеюць ур... ную, сяўаркі не выкарыстоўваю... ца з-за адсутнасці кваліфікаван... кадраў.

МАЧАЛЬСКІ.

ПАСЕЎНЫ АГЛЯ...

ВОПЫТ ПЕРАКОНВА...

ЗА БОЛЬШЭВІЦКІЯ КАЛГАСЫ

орган палітаддзела Клімавіцкай МТС

ТАРАСЕНКА — чалавек практ... ны, хоць па сваёй скромнасці і з... ляе, што вопытнік з яго яшчэ ма... ды. Ён уважліва слухаў пар... аграномаў і даклады на сходах ... карысці ранняй сяўбы.

У 1932 г. ён упершыню, як то... крыху падсохла зямля, засеяў ... спробы невялікі кавалак зямлі ... сом. Засеяў і чакаў, што выйдз...

Аказалася, вопыт не падвёў. ... гаворыць Тарасенка. «авёс вырас... славу, высокі, зярністы, умалотн...

Тады ў 1933 г. ён засявае ўжо ... сваім калгасе «1 МАЯ» 8 гекта... ранняга аўса і 2 гектары позн... Гектар ранняга пасеву даў 12 цэн... а позняга—толькі 6 цэнт.

Аб гэтых поспехах Тарасенка ... казвае на нарадзе вопытнікаў-к... гаснікаў, скліканай палітаддзе... КЛІМАВІЦКАЙ МТС.

Стары вопытнік калгаса «Ко... тэрн» тав. КАВАЛЁЎ сваімі вопы... мі даказаў, што раннія пасевы ... і ячменю даюць павышэнне ў... джайнасці на 2-3 цэнтн. з гектар...

Брыгада вопытніка тав. ГОМА... ВА з калгаса «XII ОКЦЯБР», ... куючы ранняму пасеву ільну, ... год атрымлівае ільнавалакно ... ніжэй 14 нумара. Старшыня кал... імя КАРЛА МАРКСА тав. НЁМ... з 65-ці зярнят за тры гады вы... ціў 250 кгр. лубіну.

Словамі саміх калгаснікаў-воп... нікаў, простымі і пераканаўч... фактамі палітаддзельская газета ... БОЛЬШЭВІЦКІЯ КАЛГАСЫ» пр... гандуе важнасць ранняй сяўбы ... барацьбе за высокі ўраджай.

Нарада вопытнікаў звярнула... адозвай да ўсіх калгаснікаў Клі... шчыны і суседніх — КАСЦЮКОЎ... КАГА, КРЫЧАЎСКАГА і РОСЛ... СКАГА (Заходняя вобласць) ра... з заклікам развіваць вопытніцтв... калгасах.

Вопытнікі-калгаснікі зоны дзей... ці Клімавіцкай МТС паставілі п... сабой задачу—арганізаваць ва ... перадавых калгасах пастаянныя ... пы вопытнікаў і выдзеліць во... ныя палі ў 5—10 га, на якіх буд... праводзіцца розныя вопытныя ... мерапрыемствы.

Задача газеты—не спыняцца ... пачатай справе, а сістэматычна ... гацца за ператварэнне прын... вопытнікамі абавязацельстваў у ... крэтныя справы, за шырокае ... гортванне вопытнай работы ў ка... сах, паклаўшы яе ў аснову бар... бы за аўладанне агратэхнікай ... гаснымі масамі.

Перадавы артыкул „Праўды"—9 красавіка

НАСУСТРАЧ ЗАМОЖНАМУ ЖЫЦЦЮ

«Дайце нам баціст, бархат, трыкатаж, шаўковыя панчохі, прагумаваныя плашчы, ложкі, музычныя інструменты». 30 калгасніц-ударніц Ротмістраўскай МТС, Смелянскага раёна, Вінніцкай вобласці, прад'явілі гэта патрабаванне праз «Праўду» сваёй раённай кааперацыі.

Выключны ўздым, выкліканы калектыўнай працай, ростам дабрабыту, цягай да заможнага, культурнага жыцця выявіўся ў гэтых патрабаваннях ударніц.

Ці магчыма задаваленне гэтых патрабаванняў? Ці знойдуцца тавары, якія-б адпавядалі густам смелянскіх калгасніц? На гэта пытанне можна адказаць з поўнай акрэсленасцю. Лёгкая прамысловасць ужо цяпер мае магчымасць даць даволі разнастайны асартымент тавараў добрай якасці. Патрэбен толькі штодзённы нагляд за тым, каб дырэктары фабрык своечасова рыхтаваліся к сезону, не дапускалі ў вытворчасць няпрыгодную сыравіну і сапраўды працавалі на заказ спажыўца. Тут прыходзіцца перамагаць яшчэ шмат косласці, бюракратызму і наплявацельскіх адносін да заказу, да патрабаванняў мас.

Але гэтым яшчэ далёка не канчаецца барацьба за тавар. Калі тавар зроблен, трэба яшчэ давесці яго да спажыўца. Асабліва гэта важна ў адносінах тавару, які складаецца з разнастайных фасонаў і размераў: вопратка, абутак, галантарэя, культтавары.

Не кожны магазін, не кожнае сельпо, прынамсі ў дадзены момант, могуць культурна гандляваць таварамі, заказанымі смелянскімі калгасніцамі-ударніцамі. Хіба мы не бачым вельмі часта, што адзін і той-жа тавар у адным магазіне не ідзе, бо ён падаецца пакупцу без выбару, пакамечаным і брудным, а ў другім ходка прадаецца, бо чысты, адпрасаваны і пададзены ў добра падабраным асартыменце?

У гэтым найглыбейшы сэнс пастановы Соўнаркома Саюза ад 17 снежня 1933 года аб адкрыцці ў раённых цэнтрах і буйных базарных пунктах двух тысяч універсальных магазінаў.

Які раён не зацікаўлен у тым, каб даць калгасніку і калгасніцы к сезону тавар добрай якасці і разнастайнага асартыменту. Ці шмат патрэбна намаганняў і сродкаў для таго, каб арганізаваць у раённым цэнтры ўзорны універмаг, які быў-бы ўпрыгожаннем раёна.

У Сарапулі арганізавалі універмаг з шасцю аддзяленнямі: гатовай вопраткі і бялізны, галаўных убораў, мануфактурным, галантарэйна-трыкатажным, скурана-абутковым і гаспадарчых тавараў. У магазіне сочаць за асартыментам, прасуюць вопратку. Работа ідзе ў дзве змены. Штат складаецца з прадаўцоў са стажам ад трох да дваццаці год. Натуральна, што звароты гэтага магазіна хутка растуць. Ён з'яўляецца прыкладам для сельпо. Спецыяльна для работнікаў сельпо ў магазіне былі праведзены дзве тэхнічныя нарады.

Школай культурнага гандлю становіцца валакаламскі раённы універмаг (Маскоўская вобласць). Ярапольскае сельпо арганізавала ў сябе па прыкладу гэтага універмага прымерачную.

Добрыя раймагі ёсць на Украіне, у Грузіі, у Маскоўскай вобласці, Уральскай і інш. Але іх яшчэ зусім няшмнога. ПЕРАВАЖНАЯ ЧАСТКА РАЙМАГАЎ ПРАЦУЕ КЕПСКА.

Па выкананню плана ў колькасных адносінах наперадзе ідуць Украіна (113 проц.) і Сярэдня-Волжскі край (96 проц.). ПАЎНЕЙШАЯ НЕДААЦЭНКА ВАЖНАСЦІ ГЭТАГА МЕРАПРЫЕМСТВА ПРАЯЎЛЕНА КАЗАКСТАНАМ, адкрыўшым толькі шэсць універмагаў з намечаных 102. Па Казакстану «раўняюцца» Паўночны край (28,5 проц.) і Усходняя Сібір (31 проц.). Усяго к 1 красавіка адкрыта 1.360 райунівермагаў з 2.000. Але лічбам верыць у дадзеным выпадку нельга. Праверка выявіла рад фактаў «очковтирательства».

У ЦЧВ адкрыццё некаторых універмагаў выявілася ў перафарбоўцы шыльдаў. Вінніцкі саюз спажывецкай кааперацыі ўключыў у лік нова-адкрытых магазінаў частку ўжо даўно працаваўшых размеркавальнікаў. У Раднікоўскім раёне, Іванаўскай вобласці, універмаг падобен да дробнай крамы. Райвыканкомы не адводзяць добрых памяшканняў. У ЦЧВ (Ліскі, Кірсанаў) універмагі снабжаюцца таварамі, якія не маюць попыту ў вёсцы.

Да ўсяго гэтага трэба дадаць, што падбору дырэктароў часта не аддаецца ўвагі. У Сталінградскім краі 25 проц. дырэктароў нават не зацверджаны раённымі арганізацыямі. Аплата працы дырэктараў хістаецца ад 70 (Давыдаўскі раён, ЦЧВ) да 275 руб. (Курганскі раён) і вышэй. Рэзультатам няўдалага падбору кіраўнікоў з'яўляюцца грубейшыя скажэнні. Ізабільнатішчанскі універмаг стаў на шлях аптовага продажу тавараў. Дырэктары універмагаў разлічваюць толькі на цэнтралізаванае снабжэнне, не вядуць самастойных закупак, не выкарыстоўваюць мясцовай прамысловасці і прамысловай кааперацыі.

На такой справе, як разгортванне раённых універсальных магазінаў, маючай аграмаднае палітычнае і гаспадарчае значэнне, Цэнтрасаюз і ўся сістэма спажывецкай кааперацыі маглі высока падняць свой аўтарытэт. Дзве тысячы універмагаў—гэта толькі пачатак вялікай работы, якая ставіць па-новаму абслугоўванне калгаснай вёскі.

Цэнтрасаюзу належыць ініцыятыва адкрыцця раённых універмагаў. Ён зрабіў правільныя вывады з лозунга правадыра партыі тав. СТАЛІНА аб заможным жыцці калгасніка. У гэтай рабоце Цэнтрасаюзу забяспечана падтрыманне партыі, урада і шырокіх мас. Але Цэнтрасаюз яшчэ не здолеў арганізаваць гэту справу. Асноўны недахоп работы Цэнтрасаюза заключаецца ў тым, што ён не здолеў зацікавіць мясцовыя арганізацыі. Ці можна было-б гаварыць аб недахваце ў раёне памяшканняў для універмагаў, калі-б райкомы і райвыканкомы былі ў іх зацікаўлены?

А не змог Цэнтрасаюз арганізаваць гэту справу таму, што ў яго не было дастаткова яснай лініі ў арганізацыйнай рабоце, і таму, што ён сам яшчэ не перабудаваўся ў адпаведнасці з рашэннямі XVII з'езда партыі.

Рахунак за дрэннае выкананне дырэктывы павінен быць адначасова прад'яўлен мясцовым партыйным арганізацыям і выканкомам. Чым займаецца савецка-гандлёвы аддзел Казакстанскага крайкома. Калі ён дапусціў зрыў важнейшага мерапрыемства ў сваёй галіне работы? Як рэагавалі Горкаўскі крайком і крайвыканком на агідныя дзеянні райвыканкомаў, адабраўшых памяшканні для магазінаў у сарынскага таварыства спажыўцоў і ў багародскага сельспажыўтаварыства?

За дрэннае выкананне дырэктывы аб раённых універмагах, за дрэнную іх работу партыйныя камітэты і выканкомы будуць адказваць як за зрыў снабжэння калгаснікаў.

Смелянскія калгасніцы, чэсна выконваючыя свае вытворчыя заданні, не хочуць чакаць, пакуль валакітчыкі з Цэнтрасаюза знішчаць свае арганізацыйныя слабасці або пакуль раскачаюцца гандлёвыя аддзелы крайкомаў і апараты абласных і раённых выканкомаў. Вясновы сезон павінен быць спатканы ва ўсеўзбраенні асартымента, падабранага па попыту і густу пакупцоў з вёскі.

Насустрач заможнаму жыццю павінен пайсці энергічным крокам разгорнуты савецкі гандаль.

ПАЧЫНАЕМ КОНКУРС КАЛГАСНЫХ ФЕРМ

З пастановы Наркамзема Саюза ССР

Ухваляючы ініцыятыву перадавых жывёлагадоўчых калгасных таварных ферм Іванаўскай, Ленінградскай, Маскоўскай і інш. абласцей, заключыўшых соцдагаворы на павышэнне прадукцыйнасці жывёлы на фермах і развіццё жывёлагадоўлі ў калгасах, Народны камісарыят земляробства Саюза ССР пастанаўляе:

1. Абвясціць разам з ЦК ВЛКСМ, газетамі «Соц. земледелие» і «Крестьянская газета» УСЕСАЮЗНЫ КОНКУРС ЖЫВЁЛАГАДОЎЧЫХ КАЛГАСНЫХ ТАВАРНЫХ ФЕРМ І КАЛГАСАЎ НА 1934 Г. і прапанаваць наркамзема̂м саюзных і аўтаномных рэспублік, краявым і абласным зямельным кіраўніцтвам арганізаваць РЭСПУБЛІКАНСКІЯ, КРАЯВЫЯ І АБЛАСНЫЯ КОНКУРСЫ.

2. Галоўнымі паказальнікамі конкурса з'яўляецца: поўнае выкананне ва ўстаноўленыя тэрміны плана здачы прадукцыі дзяржаве і плана аднаўлення стада, ліквідацыя яла̂васці, захаванне маладняка і атрыманне найбольшай колькасці прыплоду, павелічэнне ўдояў, настрыгаў воўны, прыросту вагі жывёлы, паляпшэнне якасці прадукцыі, аказанне дапамогі калгаснікам у набыцці жывёлы.

3. Выдзеліць для прэміравання калгасных ферм, перамогшых на конкурсе, 200 племянных кароў і 300 племянных вытворнікаў.

4. Для прэміравання лепшых жывёлагадоўчых брыгад і паасобных скотнікаў, даярак, свінароў, чабанаў, загадчыкаў фермамі і зоатэхнікаў, перамогшых на конкурсе ферм, выдзеліць 200 тыс. рублёў і прапанаваць край(абл) зу выдзеліць па вобласці суму ў 15-20 тыс. рублёў для прэміравання жывёлагадоўчых брыгад, скотнікаў, даярак, свінароў, чабанаў, загадчыкаў фермамі і зоатэхнікаў па абласных конкурсах.

НАРКАМЗЕМ СССР ЗАКЛІКАЕ УСІХ КАЛГАСНІКАЎ ПРЫНЯЦЬ АКТЫЎНЫ ЎДЗЕЛ У КОНКУРСЕ, ПА-БОЛЬШЭВІЦКУ РАЗГАРНУЦЬ БАРАЦЬБУ ЗА РЭАЛІЗАЦЫЮ УКАЗАННЯЎ ТАВ. СТАЛІНА І РАШЭННЯЎ XVII З'ЕЗДА ПАРТЫІ АБ ЗАБЕСПЯЧЭННІ РАШУЧАГА ПЕРАЛОМУ Ў РАЗВІЦЦІ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ Ў 1934 ГОДЗЕ.

НАРОДНЫ КАМІСАР ЗЕМЛЯРОБСТВА САЮЗА ССР Я. ЯКАЎЛЕЎ.

Чаму ферма дала 48 тысяч руб. прыбытку

На ўскрайку **Гарадокшчыны**, за 55 кілометраў ад цэнтра, над возерам размясціўся цэнтр буйнейшага ў раёне калгаса **«Пабеда»**.

Калгас арганізован у 1929 г. з 110 гаспадарак. Напрамак —ільнаводча-жывёлагадоўчы. Усяго жывёлы ў калгасе 310 галоў, у тым ліку рагатай 177 галоў, авечак 111, баранаў мерынасаў 2 шт., свіней 18.

На чале МТФ стаіць вопытны работнік-практык тав. Кандрацееў. Усяго на МТФ працуе 34 чал.

За кожны літр надоенага малака скотніцы-даяркі запісваецца 0,26 працадня. Кожная група кароў прымацавана да скотніц на круглы год. Скотніцы зацікаўлены ў доглядзе, у павышэнні сытасці жывёлы, значыць і ўдойлівасці, бо ад колькасці надоеных літраў ім налічваюцца працадні.

Вось прыклад. Да даяркі-скотніцы **Коцікавай** Мар'і (брыгада № 1) у мінулым годзе былі прымацаваны самыя горшыя каровы. Дзякуючы добраму догляду гэтыя каровы цяпер сталі лепшымі. Летась вясной амаль што ўсіх кароў прыходзілася падымаць, удой 1-2 літры пасля ацёлу. Сёлета яе каровы сытыя, даюць па 7-8-9 літраў малака ў дзень.

Так павышаецца прадукцыйнасць жывёлы на ферме. Абязлічкі і ўраўнілаўкі цяпер няма. У гэтым не малая заслуга загадчыка МТФ т. **Кандрацева** і старшыні калгаса т. **Вельгавольскага**.

Кормяцца каровы строга па норме. Кожная даярка-скотніца корм атрымлівае з вагі. Норма кармлення такая: раніцой у 5 гадзін 4 кг канюшыны або сена (канюшына даецца праз два дні), паенне ў 9 гадзін (вада падвозіцца ў абору, зліваецца ў бакі, саграваецца); у 12 гадзін дня—сілас, запарка з мякіны, або корнеплоды па 4 кг; у 5 гадзін вечара—салома, абмалочаная віка, па 4 кг.

Кармушкі ўдасканаленыя. Корм жывёлай паядаецца пасля дачы адразу і поўнасцю. Не гледзячы на строгую эканомію кармоў, выгляд кароў вышэй сярэдняга.

Летась каровы калгаса «Пабеда» выйшлі з зімы слабымі. Да мая калгас здаў толькі 11.000 літраў з агульнага плана малаказдачы ў 73.000 літраў. І ўсё-ж да канца года, арганізаваўшы правільны догляд жывёлы, начную пашу, МТФ выканала гадавы план поўнасцю і да тэрміну. Апрача таго, для патрэб калгаснікаў і калгаснага рынку МТФ звыш плана збіла 1200 кілограм масла.

На 1934 год план малаказдачы —85.000 літраў. У студзені трэба было здаць 2.480 літраў, здалі — 4.331 літраў; масла збілі для сваіх патрэб 66 кг. Малако пераганяецца на ферме; на маслазавод здаюцца слівкі. Такім чынам МТФ эканоміць час на дастаўку малака, сродкі перавозкі, пасуду. Апрача таго, на месцы застаецца для цялят і парасят адыход.

МТФ у мінулым годзе дала прыбытку 48 тысяч руб., у тым ліку ад калгаснага базара 18 тыс. руб. Гэта—звыш здачы дзяржаве прадукцыі па плану. Калгаснікам раздана за 1933 год на працадні 380 кілограм масла. Сёлета прадукцыйнасць жывёлы МТФ значна павялічваецца.

Вось узор сацыялістычнай формы развіцця жывёлагадоўлі, пад'няцця таварнасці калгаснай гаспадаркі. На жаль, аб гэтым узоры ў раёне вельмі і вельмі мала ведаюць.

Асобна аб цялятах. Побач з узорнай арганізацыяй працы тут ёсць і недахопы. Укажам і на іх.

У кнігах дакладна запісваецца калі злучана карова з якім быком. Гэта добра. Але хто сочыць за ацёлам? Вартаўнікі, загадчык. Адным словам—абязлічка. За нованароджанае цяля ніхто нічога не атрымлівае. Карове-радзільніцы не даецца цёплая вада, жменька солі, лепшае пойла ці корм. Гэта — няўвага да маткі. Гэта — недахоп. Цяляты адымаюцца ад матак адразу, важацца і адвозяцца ў цялятнік, бо радзільні яшчэ няма.

І ўсё-ж асобныя цяляты даюць прырост звыш нормы.

Заслугоўвае ўвагі і такое мерапрыемства па захаванню і пашырэнню маладняка ў калгасе «Пабеда». **Ферма прымае цялят ад калгаснікаў з умовай здаць за іх мяса па вазе цяляці.** Ужо прынята 6 штук. На ферме не было ні аднаго выпадку падзяжу маладняка як уласнага прыплоду, так і прынятага ад калгаснікаў. Гэта мерапрыемства трэба пераняць і іншым калгасам раёна, як адзін з важнейшых сродкаў захавання маладняка ад нажа.

Рэалізуючы ўказанні т. **Сталіна** аб далейшых задачах па развіццю жывёлагадоўлі, калгас «Пабеда», ліквідаваўшы паказаныя недахопы, стане сапраўды ўзорным жывёлагадоўчым калгасам.

РУДНЯНСКІ.

ДА АДКАЗНАСЦІ ЗА ЗРЫЎ

надзялення бескароўных калгаснікаў цёлкамі

Важнейшае палітычна-гаспадарчае мерапрыемства партыі і ўрада аб аказанні дапамогі бескароўным калгаснікам у большасці раёнаў сарвана. Асабліва ганебна адстаюць **Лельчыцкі** раён (план надзялення выканан толькі на 46 проц., план кантрактацыі на 19 проц.), **Чашніцкі** (42 проц. і 11 проц.), **Чырвонапольскі** (45 проц. і 23 проц.), **Тэрахоўскі** (17 проц. і 43 проц.) і інш.

За ўпартае ігнараванне арганізацыі дапамогі бескароўным калгаснікам Наркамзем БССР абвясціў суровую вымову з папярэджаннем загадчыкам наступных райземаддзелаў: Чашніцкага—тав. **Раманаву**, Гомельскага — тав. **Ждановічу**, Магілеўскага—тав. **Мінееву**, Лельчыцкага—тав. **Чарвякову**.

Наркамзем папярэдзіў загадчыкаў райземаддзелаў Шклоўскага, Чырвонапольскага, Буда-Кашалеўскага, Тураўскага, Брагінскага, Полацкага, Асвейскага, Сіроцінскага, Сенненскага, Талачынскага, Заслаўскага, Жлобінскага, Жыткавіцкага, Горацкага, Мсціслаўскага, Смалявіцкага, Асіповіцкага, Тэрахоўскага, Менскага і Віцебскага раёнаў, што калі да 15 красавіка яны не скончаць работу па кантрактацыі цёлак для надзялення бескароўных калгаснікаў, Наркамзем вымушан будзе прыцягнуць іх да суровай адказнасці.

Фота РЭЧНІКА.

Выдача пазыкі першага года другой пяцігодкі студэнтам фізмата БДУ.

ПЕРАД ТЫРАЖОМ

(Ад слуцкага карэспандэнта „Звязды")

Слуцк мае святочны выгляд. Ірдзеюць чырвоныя палотнішчы плакатаў і лозунгаў. Горад і раён рыхтуюцца к тыражу. Уся падрыхтоўчая работа праводзіцца пад лозунгам «Апраўдаць давер'е ўрада, прысці к тыражу з 25-проц. выкананнем фінплана другога квартала».

На сёнешні дзень па раёну праверана аблігацый у 9 тыс. пазыкатрымальнікаў. Выяўлена і аплочана выйгрышаў і працэнтаў на 46 тыс. руб. Побач з гэтым павысіліся запатрабаванні на аблігацыі пазыкі «3-ці рашаючы». За адзін толькі дзень 4 красавіка слуцкая райашчадкаса прадала аблігацый гэтай пазыкі на 725 руб.

Падрыхтоўчая работа к тыражу праводзіцца непасрэдна ў калгасах, брыгадах. Калгаснікі перадавога ў раёне калгаса **імя Сталіна** (Урэцкі сельсовет) датэрмінова выплацілі ўзносы па падпісцы на пазыку і атрымалі на рукі аблігацыі яшчэ ў студзені і ў парадку падрыхтоўкі да тыража набылі дадаткова аблігацый на 500 руб. Апрача таго абавязаліся ўцягнуць усіх калгаснікаў укладчыкамі ў ашчадкасу, выканаць фінплан другога квартала да дня тыража на 25 проц., правесці калектыўнае страхаванне жыцця.

На сёнешні дзень гэтыя абавязацельствы выкананы. Калгаснікі заваявалі першае месца на тыраж. У рэзультаце ўрад Саюза ССР назначыў лепшага калгасніка-ўдарніка **Мінчэню Язэпа** намеснікам старшыні тыражнай камісіі.

У калгасе **імя Розы Люксембург**, Сарагоўскага сельсовета, задачы падрыхтоўкі да тыража прапрацавалі на сходах брыгад. Кожная брыгада мае свой план. Фінансавыя задачы ўвязаны з вытворчымі. Паміж брыгадамі заключаны дагаворы на соцспаборніцтва. Дагаворы маюць канкрэтныя аб'екты — лепшае сартаванне насення, падрыхтоўка цягавай сілы, поўнае захаванне і вырошчванне маладняка, стопрацэнтны ахват укладамі ў ашчадкасу, калектыўнае страхаванне жыцця.

Праверка дагавароў праводзіцца раз у тры дні. У калгасе праведзена суцэльная праверка аблігацый па табліцах.

Па-баявому ўключылася ў падрыхтоўку да тыража слуцкая піянерыя. Піянерскі атрад першай ШКМ арганізаваў 5 брыгад, якія ўзялі на сябе па 3 калектывы, дзе разгарнулі масавую работу па мабілізацыі сродкаў па растлумачэнню значэння тыража. У школе праведзены гутаркі з вучнямі—тыраж і яго значэнне. Піянеры абавязаліся арганізаваць у сябе дома і ў суседзяў праверку аблігацый і ўцягнуць укладчыкам у ашчадкасу кожнага піянера аднаго дарослага.

Дзямі групы піянераў абыходзілі адстаючыя прадпрыемствы і ўстановы, дзе на лятучых мітынгах ганьбілі за адставанне ў выкананні фінансавых абавязацельстваў.

Але, побач з перадавымі ў падрыхтоўцы ўзорнай сустрэчы тыража, Слуцкі раён мае і адстаючых. Да такіх можна аднесці **Прошчыцкі і Вяліка-Сліўскі сельсоветы.** Кіраўніцтва ўказаных сельсоветаў не разгарнула ніякай работы ў падрыхтоўцы к тыражу і злачынна бяздзейнічае. Прошчыцкі сельсовет не рэалізаваў сярод аднаасобнікаў пазыкі на 1.970 руб., В.-Сліўскі— на 1.200 руб.

В. АНЕТ.

„ВЫСТУПЛЕННЕ САБАТАЖНІКА"

Па поваду артыкула «Выступленне сабатажніка» («Звязда», № 70) партком цягі станцыі МАГІЛЕЎ вынес пастанову, у якой прызнае факты, указаныя ў карэспандэнцыі, правільнымі.

На сходзе партактыва вузла, гаворыцца ў пастанове, не было дастатковай самакрытыкі. Не быў дан належны адпор выступленню члена партыі СЕМЁНАВА, накіраванаму супроць правядзення ў жыццё пастановы ЦК і СНК ад 23 сакавіка ў частцы прадастаўлення праў начальнікам станцый.

Партком асудзіў гэта выступленне, як падрываючае ўмацаванне працоўнай і дзяржаўнай дысцыпліны на транспарце.

Членам парткома, парторгам і комсамольскай арганізацыі прапанавана шырока прапрацаваць пастанову ЦК і СНК у групах, сярод рабочых, мабілізаваўшы іх на няўхільнае ажыццяўленне гэтых пастаноў, на павышэнне дысцыпліны і выкрыццё недахопаў у рабоце. Рэдкалегіям насценгазет прапанавана разгарнуць шырокую самакрытыку па выяўленню дэзарганізатараў вытворчасці.

Для абгаварэння ўсіх звязаных з гэтым пытанняў склікаецца спецыяльны сход членаў партыі і комсамола цягі і нарада парторгаў.

П. КОРЧЫК

НАЦЫЯНАЛ-АПАРТУНІЗМ У КПЗБ І ІДЭАЛАГІЧНАЯ СПАДЧЫНА „БЕЛАРУСКАЙ РЭВОЛЮЦЫЙНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ"*)

Неперамоджаная да канца нацыяналістычная спадчына БРА была ў тым ці іншым відзе крыніцай адраджаючыхся нацыянал-апартуністычных канцэпцый у КПЗБ, у першую чаргу тэорыйкі аб безбуржуазнасці беларускага народу, якая знайшла найбольш яркае выяўленне ў артыкуле Сталевіча ў журнале «Полымя» і была падвергнута крытыцы з боку ЦК КПЗБ. Але наколькі гэтыя погляды глыбока пранікні ў нашу партыю, сведчыць хоць-бы той факт, што ў пастановах партыі і партыйнай літаратуры да з'езда КПЗБ (1928 г.) у ацэнцы расстаноўкі класавых сіл па Зах. Беларусі нідзе не сустракаем яснага і выразнага акрэслення **ролі беларускай буржуазіі.**

Адсюль выцякала і няправільная ацэнка ролі беларускай інтэлігенцыі, вышаўшай пераважна з асяродзішча беларускай буржуазіі і духавенства, прыпісванне ёй рэвалюцыйнай ролі ў барацьбе супроць польскай акупацыі і разгляданне як авангарда нацыянальна-вызваленчага руху. Гэта мела фатальны ўплыў на нашу **палітыку кадраў** у арганізацыях нацыянальна-вызваленчага руху, якія на практыцы часта вылучаліся галоўным чынам (асабліва гэта датычыць кіруючых кадраў) з асяродзішча інтэлігенцыі, не гледзячы на тое, што значная частка гэтых людзей мела за сабой выразнае контррэвалюцыйнае мінулае.

Яркім прыкладам гэтага з'яўляюцца нашы адносіны да складу кіруючай верхавіны Грамады і «Змагання». Памылкі, якія былі дапушчаны нашай партыяй адносна БРА, у асноўных рысах былі паўтораны і ў адносінах **да выхадцаў з розных беларускіх контррэвалюцыйных арганізацый, прымазаўшыхся да нацыянальна-вызваленчага руху.**

У выніку агульнага росту рэвалюцыйнага ўздыму ў Польшчы і ўплыву КПЗБ у Заходняй Беларусі ў 1925-26 гг. нацыянальна-вызваленчы рух набыў велізарны размах, які выліўся ў шырокую сапраўды масавую стотысячную арганізацыю «Беларускай сялянска-работніцкай грамады». Беларуская буржуазія і польская дэфензыва паставілі перад сабой задачу—авалодаць гэтым рухам, каб развяліць яго і ў рашаючы момант нанесці яму ўдар у спіну. У выніку ідэалагічнай і арганізацыйнай расхлябанасці і недастатковай пільнасці з боку кіраўніцтва КПЗБ беларускай буржуазіі і польскай дэфензыве лёгка ўдаецца працісьнуць сваіх агентаў у ЦК Грамады і пасольскі клуб «Змаганне».

Нашы гніла-ліберальныя адносіны да заядлых беларускіх контррэвалюцыянераў, якія перафарбаваліся ў рэвалюцыянераў і **барацьбітоў за нацыянальнае вызваленне, непасрэдна вынікалі з адсутнасці ў нас чоткай ацэнкі ролі беларускай буржуазіі і беларускіх нацыяналістычных партый у часе Октябрскай рэвалюцыі, з неперамоджанай да канца нацыяналістычнай спадчыны БРА, з нявыкарчаванага да канца з нетраў нашай партыі нацыянал-апартунізма. Гэта і аблягчыла Луцкевічам, Астроўскім, Рак-Міхайлоўскім, Дварчанінам, Бурсевічам і інш. пасрэдна ці беспасрэдна захватваць у свае рукі рад камандных вышынь у арганізацыях нацыянальна-вызваленчага руху.

Партыя не выкрыла перад масамі контррэвалюцыйнага мінулага гэтых паноў, не падвергла публічнай крытыцы іх буржуазную нацыяналістычную ідэалогію, а лёгкадумна, на слова паверыла шчырасці заяў з'еўшых зубы палітычных машэннікаў. Такіх адносін да гэтых паноў не магло-б быць, калі-б наша партыя не толькі прыняла праграмныя лозунгі большэвіцкай нацыянальнай палітыкі, а на справе ўсвоіла асноўныя прынцыпы і мэтавую ўстаноўку гэтай палітыкі, якая грунтуецца на непрымірымай барацьбе супроць усякага нацыяналізма і на няўхільным інтэрнацыянальным выхаванні мас. Спробы з боку агентаў беларускага нацыяналізма прышчапіць нацыянальна - вызваленчаму руху нацыяналістычную ідэалогію не сустракалі з боку партыі публічнага **выкрыцця, а ў лепшым выпадку канчаліся «выясненнем»** гэтых пытанняў «па-сямейнаму»—павярхоўнай і ў дадатак непаслядоўнай крытыкай, якая даводзілася толькі да вузкага замкнутага кола самай верхавіны нацыянальна-вызваленчага руху.

Трэба з усёй рашучасцю падкрэсліць, што гэтыя прымірэнчыя і гніла-ліберальныя адносіны з боку кіраўніцтва КПЗБ нярэдка мелі месца наперакор выразным дырэктывам і перасцярогам з боку ЦК КПП. Пакажам тут на два найбольш яркія прыклады.

Калі ў часе выбараў у сойм у 1928 годзе група Дварчаніна-Уласава адкрыта выступіла з платформай адзінага нацыянальнага фронта, ЦК КПП даў правільную дырэктыву рашуча змагацца супроць гэтай групы і выкрыў яе перад масамі. Контррэвалюцыйныя агенты, сустрэўшы рашучы адпор, відаць, у згодзе з дэфензывай, быстра пераарыентаваліся, выступілі з «самакрытыкай» і ілжывым адмаўленнем ад сваёй платформы. Гэтага было даволі, каб сакратарыят ЦК КПЗБ падтрымаў высунуты імі спіс у сойм на чале з Дварчанінам, наперакор выразнай дырэктыве ЦК КПП.

Таксама ў 1933 годзе, калі насля выступленняў Марцінчыкаў і Стэцкевічаў за супрацоўніцтва ТБШ з фашысцкімі польскімі арганізацыямі, пасля іх контррэвалюцыйных выступленняў на працэсе ТБШ, ЦК КПП даў выразныя ўказанні аб безадкладным разгортванні шырокай кампаніі дэмаскавання ў масах здрадніцкай работы членаў галоўнай управы ТБШ, сакратарыят ЦК КПЗБ не разгарнуў зараз-жа гэтай кампаніі, а адпісваўся супакойваючымі запэўненнямі, **што паводле атрыманых ім вестак становішча ў верхавіне** ТБШ не настолькі дрэннае, як аб гэтым можна меркаваць па буржуазнай прэсе.

Усё гэта аблягчала дзейнасць агентаў польскай дэфензывы і беларускага нацыянал-фашызма ў арганізацыях нацыянальна-вызваленчага руху, спрыяла іх папулярнасці ў масах, падымала іх аўтарытэт, давала ім магчымасць пралазіць у партыю і пранікаць у БССР з прызнанай маркай «заслужаных рэвалюцыянераў» і нават комуністаў. І калі махінацыі класавага ворага ў канчатковым разрахунку ўсё-ж такі не ўдаліся, калі магутны нацыянальна-вызваленчы рух у Заходняй Беларусі, не гледзячы на прысутнасць у яго верхавіне агентаў дэфензывы і заядлых контррэвалюцыянераў, не гледзячы на прошукі гэтых агентаў, усё-ж **бурна развіваўся пад гегемоніяй пролетарыята,** як састаўная частка рэвалюцыйнага руху ў Польшчы,—то гэтым мы абавязаны, з аднаго боку, **высокім баявым рэвалюцыйным якасцям нашай партыі, не гледзячы** на яе ідэалагічныя недахопы, палітычныя і арганізацыйныя памылкі, а з другога боку, аб'ектыўным прычынам, штурхаючым масы на шлях рэвалюцыйнай барацьбы супроць польскай акупацыі. Мы гэта атрымалі ў выніку той цвёрдай волі стаць на большэвіцкі шлях, якою заўседы былі прасякнуты асноўныя кадры партыі і якая зрабіла нашу партыю сапраўдным кіраўніком мас у іх барацьбе.

Гэтым-жа глыбокім імкненнем стаць большэвіцкай партыяй тлумачыцца той факт, што КПЗБ, не гледзячы на наяўнасць у яе радах нацыянал-апартуністычных элементаў, **ніколі не праяўляўся арганізацыйны сепаратызм адносна да** КПП, як гэта мела месца ў КПЗУ. Гэта-ж спрыяла і таму, што пераважная частка кадраў КПЗБ **стала рашуча на бок былой меншасці ў ЦК КПП** у барацьбе за большэвізацыю ўсёй КПП.

Уплыў на кіраўніцтва КПЗБ б. меншасці ЦК КПП у часе барацьбы супроць праваапартуністычнай групы Кастшэвы-Варскага быў **канчаткова рашаючым у працэсе большэвізацыі КПЗБ.** Іменна **ўплыў б. меншасці,** а пазней **большэвіцкае кіраўніцтва з боку ЦК КПП на чале з т. Ленскім,** пастаянная цесная сувязь паміж ЦК КПП і ЦК КПЗБ **забяспечылі перамогу большэвіцкай лініі ў КПЗБ.** Дзякуючы гэтаму КПЗБ заняла правільную лінію ў барацьбе з контррэвалюцыйнай групай Васільківа-Тур'янскага ў КПЗУ і цалкам, без хістанняў падтрымала ЦК КП(б)Б у барацьбе з нацдэмаўшчынай. Гэтаму ўплыву і кіраўніцтву абавязаны таксама паасобныя кіруючыя таварышы ў КПЗБ тым, што яны змаглі пераадолець спадчыну свайго нацыяналістычнага мінулага і разам з усёй партыяй ісці па шляху большэвізацыі.

Вельмі важным фактарам у справе большэвізацыі нашай партыі быў **прыклад і ідэалагічная дапамога брацкай КП(б)Б,** якая пад большэвіцкім кіраўніцтвам свайго ЦК праводзіла і праводзіць бязлітасную барацьбу з нацыянал-ухілістамі, контррэвалюцыйнай нацдэмаўшчынай, выяўляючы і дэмаскуючы нацыянал-фашысцкіх агентаў, якія пралазяць з Заходняй Беларусі ў БССР.

Аб поспехах у справе большэвізацыі нашай партыі сведчыць той **факт, што выкрыццё і дэмаскаванне агентур польскай дэфензывы і беларускага нацыянал-фашызма** ў арганізацыях нацыянальна-вызваленчага руху не выклікала сур'ёзных хістанняў і замяшання ў радах нашай партыі і што КПЗБ не гледзячы на сур'ёзнае аслабленне тэмпаў, рашуча стала на шлях выпраўлення памылак, здолела мабілізаваць свае рады на барацьбу супроць націску буржуазнага нацыяналізма, на барацьбу супроць нацыянал-апартунізма ў сваіх уласных радах і што яна дабілася ўжо на гэтым участку поўных поспехаў. Партыя павінна быць падрыхтавана і ўзброена, каб даць адпор націску і новым махінацыям нацыянал-фашызма.

Каб давесці да канца справу большэвізацыі КПЗБ, вырваць канчаткова карэнні нацыянал-апартунізма, якія сядзяць глыбока ў нутры нашай партыі, узброіць партыю большэвіцкай рэвалюцыйнай пільнасцю да праяўленняў усякіх варожых большэвізму ўплываў і а таксама да прошукаў класавага ворага,—патрэбна правесці яшчэ **велізарную работу па ўздыму ідэалагічнага ўзроўню партыі.** Патрэбна бязлітаснае выяўленне ўсякіх памылак, выяўленне іх карэнняў, паглыбленае высвятленне і крытычная ацэнка ўсёй гісторыі нашай партыі, крытычнае асвятленне ідэалагічнай спадчыны розных груп, якая засмечвала ідэйнае дастаянне КПЗБ. Толькі на падставе паглыбленай ідэалагічнай работы і адкрытай смелай самакрытыкі, узброеныя ленінізмам, мы зможам выхаваць у нашых радах большэвіцкую непахіснасць, чуласць і пільнасць, даць адпор усякім прошукам класавага ворага, мы зможам павесці масы па шляху пераможнай пролетарскай рэвалюцыі.

*) Канец. Пачатак гл. у №№ 76

ПРАВА ЎДЗЕЛУ НА КАНФЕРЭНЦЫІ ЗОТАЎЦАЎ АТРЫМАЮЦЬ ТОЛЬКІ ПРАДПРЫЕМСТВЫ З ЛЕПШЫМІ ПАКАЗАЛЬНІКАМІ ТЭХВУЧОБЫ І ВЫКАНАННЯ ПРОМФІНПЛАНА

РЫХТУЮЦЦА НОВЫЯ „ВЫДАТНІКІ“

Рабочы другога хромавага цэха скурзавода «Большэвік» т. БУРЫ акуратна наведваў заняткі тэхгуртка. Заўсёды праседжваў да канца, уважліва слухаў кіраўніка, імкнуўся ўсё ўсвоіць.

На гурток збіраліся і лепшыя рабочыя, якія добра асвоілі працэсы сваёй вытворчасці. Актыўнасць была вялікая. Кіраўніку нават задавалі пытанні, забягаючы ўперад на цэлыя раздзелы.

Але т. Буры і яшчэ многія рабочыя вельмі часта не паспявалі за работай гуртка, бо іх тэхнічны ўзровень быў значна ніжэй, чым патрабавала праграма.

Чаму значная частка рабочых так слаба ўдзельнічае ў прапрацоўцы матэрыялаў на занятках брыгады? Гэтым мала хто цікавіўся. Заняткі ішлі па-старому, брыгадным метадам вывучаўся вельмі вузкі працэс вытворчасці.

Першыя вынікі тэхвучобы брыгады былі праведзены на соцтэхэкзамене. Соцтэхэкзамен ускрыў прычыны, якія перашкаджалі многім рабочым асвойваць тэхніку сваёй вытворчасці.

З 414 рабочых, якія займаліся ў гуртках, здалі экзамен 208 чал., але атрымалі значок «ЗОТ» усяго 55 чал. Такі малы лік зотаўцаў пры вялікай сетцы тэхвучобы ў вялікім калектыве рабочых не задавальняў ні тэхпропа, ні парткома, ні фабкома.

Практыка паказала, што такая сістэма заняткаў сябе не апраўдвае. Існаваўшыя раней тэхгурткі камплектаваліся з рознага па кваліфікацыі і ведах складу рабочых. Гэта часта заглушала ініцыятыву адстаючых, якія не паспявалі за лепшымі. З другога боку, паспяховасць лепш тэхнічна-ўзброеных рабочых абмяжоўвалася, бо кіраўнік гуртка ўсё-ж вымушан быў траціць час на паўтарэнне з слабейшымі. Характар вучобы не адпавядаў задачам усебаковага і глыбокага ўсваення ведаў сваёй спецыяльнасці.

Праграмы і сістэма вучобы былі пабудаваны так, што рабочы вывучаў выключна свой вузкі працэс.

Узяліся за перабудову. Былі створаны гурткі не па брыгадах, а па паспяховасці рабочых пэўнай вытворчасці. Арганізавалі 2 гурткі «выдатнікаў», 2 гурткі рабочых, здаўшых на «добра» і 4 гурткі здаўшых на «здавальняюча».

Кожны зотавец абавязаўся падрыхтаваць не менш двух рабочых для здачы на «выдатна». «Выдатнік» т. Столпер падрыхтоўвае рабочых Рабіновіча і Белан. Выдатнікі Багарад і Дыкштэйн узялі шэфства над рабочымі Рэйдэр, Фельдман, Радзевіч і Сянкевіч.

Тав. БАРАДЗІНСКАЯ — работніца белцэха бабруйскага дрэваапрацоўчага камбіната. Здала тэхэкзамен на «выдатна». Атрымала значок «ЗОТ».

Бюро інжынерна-тэхнічнай секцыі завода арганізавала групу грамадскіх тэхнарукаў, якія дапамагаюць зотаўцам кансультацыяй і сочаць за падрыхтоўкай новых «выдатнікаў».

Выпрацавана спецыяльная праграма, у кароткіх рысах чотка выяўляючая пытанні тэхналагічнага працэсу. Вось, напрыклад, праграма брыгады № 4 па шароўцы, глейтоўцы і шпальтоўцы. Задаецца пытанне аб мэце мяздрэння. І тут-жа даецца сціслы, але ясны адказ: мэта мяздрэння—зрэзаць тлушчовы пласт і прырэзы мяса з мяздранога боку скуры. Праграма дае вычарпальны адказ і на пытанне, ад чаго атрымліваецца брак пры рабоце на мяздрыльнай машыне і якія меры павінны быць прыняты для іх папярэджання.

Таксама выпрацаваны скарочаны пытальнік па тэхпромфінплану для тэхпромфінпланаўскіх брыгад.

Новая сістэма значна ажывіла тэхвучобу на заводзе. З кожным днём ствараецца ўсё больш і больш гурткоў. Але на такую сістэму вучобы пераведзены толькі два хромавых цэхі, а астатнія цэхі працуюць па-старынцы.

Тэхвучоба значна ўзняла прадукцыйнасць працы. Рабочыя, якія займаюцца ў тэхгуртках, пачалі лепш працаваць. Рабочы ўрыковачнай машыны Рабіновіч раней выконваў заданне на 97 проц. Пасля вучобы і здачы экзамена на «выдатна» ён выконвае на 110 і больш проц. Рабочы-абгоншчык Якубсон раней выконваў заданне на 105-110 проц., а цяпер на 123.

Тэхвучоба палепшыла і работу асобных брыгад і цэхаў. Брыгада стругалёў на чале з брыгадзірам-зотаўцам Капапацкім значна павысіла якасць прадукцыі. Брыгада знізіла брак да 254 балаў, замест устаноўленых 1.333. Яна дала эканоміі прадпрыемству на 330 руб.

Праз некалькі дзён на скурзаводзе «Большэвік» праводзіцца другі «тэхнічны бой» паміж двума хромавымі цэхамі. Ён дасць яшчэ лепшыя паказальнікі.

Чырвонасцяжны завод «Большэвік» павінен сустрэць канферэнцыю зотаўцаў лёгкай прамысловасці новымі перамогамі ў асваенні тэхнікі сваёй вытворчасці.

СЛЯПЯН.

Аб канферэнцыі значкістаў „ЗОТ“ нават не ведаюць

31 сакавіка работніца 12-й істужкі другога цэху Валозінец няправільна ўлажыла чаўнок у сваю швэйную машыну, ад чаго зламалася вілка каробачнага вала. Машына перастала працаваць. У часе яе рамонту, Валозінец паўтары гадзіны не працавала. Зразумела, у гэты дзень яна не выканала дзённы промфінплан.

Такія выпадкі на менскай швэйнай фабрыцы імя Крупскай вельмі частыя. Штодзённа рамантуюцца швэйныя машыны, у якіх зламаны некаторыя часткі.

Гэтыя факты паказваюць, што кваліфікацыя рабочых нізкая. Трэба шырока разгарнуць тэхнічную вучобу на здачу экзамена па тэхмінімуму.

Але фабрычныя арганізацыі тэхнічнай вучобе не аддаюць належнай увагі. Не правёўшы ніякай масава-растлумачальнай работы аб значэнні тэхвучобы, былы адказны работнік па тэхвучобе Гурвіч вывешваў адну за адной аб'явы аб тым, што адбудуцца заняткі. Заняткі ніхто не наведваў, і яны заўсёды зрываліся. Нядаўна дырэкцыя ўвяла своеасаблівы метад наладжвання вучобы. Рабочыя, як і звычайна, прыходзяць на работу да гудка. У цэху абвяшчаюць, што адну гадзіну будзе тэхнічная вучоба. Ні ў аднаго рабочага няма сшытка або запісной кніжкі. Вучоба праходзіць толькі тэарэтычна, бо майстар не хоча разбіраць на гадзіну машыну. Няма належнай дысцыпліны. Ні адзін рабочы не ведае, калі адбудуцца заняткі. Праграм і літаратуры па тэхвучобе няма.

— Мы, — гаворыць кіраўнік тэхвучобы Захарын, — увялі такі метад таму, што раней рабочыя на тэхвучобу не прыходзілі, а пры такім метадзе яны вымушаны прыйсці.

Цяпер праходзіць падрыхтоўчая работа да ўсебеларускай канферэнцыі ўдарнікаў тэхвучобы (значкістаў «ЗОТ») лёгкай прамысловасці. На швэйнай фабрыцы імя Крупскай ніякай падрыхтоўчай работы не праводзіцца. Захарын нават не ведае, якая канферэнцыя адбудзецца. Не прымае ўдзелу ў падрыхтоўчай рабоце і комсамольская арганізацыя фабрыкі (сакратар Зарэцкая).

Фабрычныя арганізацыі павінны наладзіць тэхвучобу шляхам масава-растлумачальнай работы сярод рабочых аб значэнні тэхвучобы як для фабрыкі, так і для кожнага рабочага, разгарнуць падрыхтоўчую работу да ўсебеларускай канферэнцыі значкістаў «ЗОТ», каб атрымаць права на ўдзел у канферэнцыі.

М. ЯРЧАК.

«Звязда» і Беларускае аддзяленне газеты «Легкая индустрия» склікаюць 10 красавіка ў 7 гадзін вечара нараду па пытанню: аб ХОДЗЕ ПАДРЫХТОЎКІ ДА ЎСЕБЕЛАРУСКАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ ЗНАЧКІСТАЎ «ЗОТ» ЛЁГКАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ. На нараду павінны з'явіцца з падрыхтаванымі матэрыяламі: тэхпропы і рэдактары шматтыражак прадпрыемстваў лёгкай прамысловасці горада Менска (завод «Большэвік», фабрыка «Окцябр», «8 сакавіка», імя Фрунзе, «Усход», «1 мая», пямцавая фабрыка, імя Кагановіча і інш.). Запрашаюцца прадстаўнікі ЦК ЛКСМБ, ЦСПСБ, оргбюро «ЗОТ», цэнтральнага Дома тэхнікі, Наркомлегпрам, рэдакцыя «Чырвонай змены» і газеты «Рабочий».

Нарада адбудзецца ў памяшканні рэдакцыі газеты «Звязда»: Савецкая, 63, 3-ці паверх, прамысловы аддзел.

СПЛАЎНЫЯ „АНЕКДОТЫ“

(Ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды»)

Рэчыцкі сплаўны ўчастак на 6 красавіка пусціў па выплаўках 19 тыс. кубаметраў дзелавой драўніны. З іх да фармовачных пунктаў прыбыло 6 тыс. кубаметраў. Астатняя драўніна знаходзіцца па прыстанях, каля прапускных пунктаў і ў дарозе. Між тым узровень вады катастрафічна зніжаецца.

Не хапае рабочай сілы. Пастаянных рабочых на ўчастку ўсяго 40 чал. Некаторыя дагавары былі заключаны фармальна. Прадстаўнікі ўчастка «забыліся» вызначыць у дагаварах каляндарныя тэрміны выканання і аб'ём сплаўных работ. Не паказана аплата брыгадзіра за кіраўніцтва брыгадай і арганізацыю работ. У рэзультаце — невыкананне дагавароў.

Снабжэннем сплаўшчыкаў займаецца аддзел рабочага снабжэння (ОРС) леспрамгаса. Працуе ён дрэнна. Начальнік ОРС'а Басікаў не паклапаціўся аб тым, каб своечасова накіраваць прадукты ў глыбінныя пункты. Калгаснікі калгаса «Комунар», Капароўскага сельсовета, аднаасобнікі вёскі Каравацічы не атрымалі махоркі і некаторых іншых прадуктаў, якія заляжаліся на складзе ОРС'а. Дагэтуль не арганізавана сталоўка па прапускным пункце «Рабы мост» і чайная на фармовачным пункце «Гарадок». Сталоўка ў Рэчыцы працуе дрэнна.

Начальнік участка **Паўлоўскі** не клапоціцца аб бытавых умовах сплаўшчыкаў. Толькі на фармовачным пункце «Гарадок» ёсць жыллёвае памяшканне для сплаўшчыкаў. Але што гэта за памяшканне? Брудны пакой, разбітыя шыбы, ніводнага ляжака ці тапчана. Сплаўшчыку нават няма дзе пасушыць парцянкі.

Не гледзячы на шматлікія абяцанні, дагэтуль на фармовачных пунктах не праводзіцца разлік са сплаўшчыкамі. Рабочыя вымушаны хадзіць за разлікам у Рэчыцу. Культурна-масавая работа не вядзецца.

Некаторыя раённыя арганізацыі, сельсоветы і калгасы не аддаюць увагі сплаву. Азершчанскі і Перасвяцкі сельсоветы зусім не садзейнічалі вярбоўцы рабочай сілы. Калгасы Капароўскага сельсовета (апрача калгаса «Комунар») катэгарычна адмовіліся заключаць дагавары. Раённы пракурор **Краснаслабодцаў** на працягу двух тыдняў затрымлівае справы аб прыцягненні да адказнасці злосных зрыўшчыкаў дагавароў.

Так стаіць справа ў Рэчыцы. Не гледзячы на гэта, Рэчыцкі ўчастак лічыцца ў Гомельскай сплаўной канторы адным з **перадавых**.

Кіраўнікі сплаўнай канторы нічым не хвалююцца.. Начальнік **Савіцкі** і яго намеснік **Батвіннік**, парт арганізатар **Кравец** і рад адказных і неадказных выканаўцаў сядзяць пераважна ў канцылярыях, падпяшаючы сябе адным: «У гэтым годзе ўсё-ж лепш, чымся ў леташнім». Слабая гэта ўцеха, таварышы кіраўнікі.

На ўсіх участках—вялікая запазычанасць па зарплаце. Па Рэчыцкаму ўчастку запазычанасць дасягае, напрыклад, 50 тыс. рублёў. Але кіраўніцтва сплаўканторы і тут зусім спакойна.

Не хапае такелажа. Снасцей замест 61 тоны ёсць толькі 40, тросаў замест 22—11. Сплаўкантора нічога не зрабіла, каб мабілізаваць унутраныя рэсурсы і павялічыць зварот такелажа. Няма нават дакладнага ўліку такелажа. Замест таго, каб найхутчэй адсылаць прыбываючы ў Гомель такелаж сплаўным участкам, адсылка робіцца вельмі марудна па параходах. У выніку прапойскі ўчастак атрымлівае такелаж толькі праз трое сутак.

У Гомелі і на ўчастках у апошні час адбываюцца літаральна сплаўныя анекдоты. На беразе ракі Сож выкрылі нейкую патаемную будку і ў ёй каля 200 метраў тросу. Пачалі шукаць гаспадара. Нехта ўказаў на дрэваапрацоўчы камбінат. Звоніць начальнік сплаўканторы **Савіцкі** да дырэктара камбіната тав. **Мікейчыка.** Той адказвае, што трос яму не належыць. Далейшыя пошукі не далі ніякіх рэзультатаў. Зноў звоніць Савіцкі Мікейчыку. Яны спрачаюцца ўжо чатыры дні. Адзін настойвае, што трос належыць камбінату, другі адмаўляецца. А на ўчастках не хапае тросу.

Намеснік начальніка сплаўканторы **Батвіннік** прапанаваў Рэчыцкаму ўчастку неадкладна пачаць сплаў альхі для гомельскай фабрыкі «Везувій». Але сплаў ідзе вельмі марудна, бо ад Рэчыцы да Гомеля няма сплаўнага шляху.

Але аматары анекдотаў ёсць не толькі ў сплаўканторы. Бадай самыя вясёлыя ў Лесбеле, у аддзеле рабочага снабжэння. У сакавіку міжраённая база ОРС'а ў Гомелі атрымала нарад на боты для сплаўшчыкаў. База з-за адсутнасці грошай не выкупіла ботаў. Сплаўкантора і ОРС леспрамгаса прапанавалі начальніку ОРС'а Лесбела **Гозіну**, каб ён прадаў ім боты. Гозін не згадзіўся. Прайшло некалькі тыдняў і «міласлівая» згода была атрымана. Але позна, фабрыка боты прадала. Удалы Гозін не замяшаўся. 28 сакавіка ён прыслаў больш 40 пар... дзіцячых валенак «якраз для сплаўшчыкаў».

Сумныя гэтыя сплаўныя анекдоты. Што датычыць аўтараў іх, то яны безумоўна кемныя, выходлівыя людзі. Трэба вызваліць іх ад цяжкіх службовых абавязкаў.

Міх РАБІНОВІЧ.

Гомель—Рэчыца.

„Падвязуць лес—сплавім, не падвязуць—будзем адпачываць“

РАГАЧОЎ, 9. (БЕЛТА). Рагачоўскі сплаўучастак абслугоўвае Бялыніцкі, Быхаўскі і Рагачоўскі леспрамгасы.

Да 1 красавіка павінна было быць падвезена да прыстаняў **274.756 кбм. лесу.** Па віне леспрамгасаў і сплаўучастка падвезена толькі палова гэтай колькасці. Гэтай работай сплаўучастак (загадчык **Зігман**) зусім не займаецца. Работнікі ўчастка **Трызна** і **Гурвіч** заяўляюць: «Наша справа маленькая. Падвязуць лес—сплавім, а не падвязуць—будзем адпачываць».

Сплаўучастак не забяспечан рабочай сілай. З патрэбных **1.545** плытагонаў і вязчыкаў плытоў завербавана толькі **650.** Сплаўучастак яшчэ не разлічыўся са сплаўшчыкамі за мінулы год.

Не хапае такелажа, снасцей, канатаў, якароў і інш. Ёсць усяго **807** тыс. гужбы і **1.200** штук лазы для звязвання плытоў, якіх хопіць толькі на абслугоўванне двух прыстаняў, у той час, калі Рагачоўскі сплаўучастак абслугоўвае звыш 40 прыстаняў.

Тав. ГІКАЛО на заводзе імя Варашылава

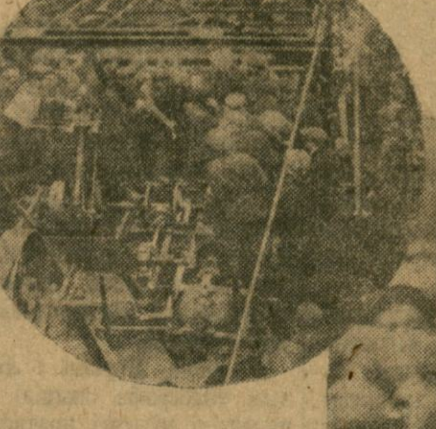

8 красавіка пры выпуску першага торфаагрэгата-багер на заводзе імя Варашылава прысутнічаў сакратар ЦК КП(б)Б тав. ГІКАЛО (гл. «Звязду» за 9 красавіка).

На здымках зверху ў кругу: пробны пуск багера. Унізе тав. Гікало ў цэху завода сярод рабочых.

Фота Каплінскага.

Берагчы соцыялістычную маемасць

(АГЛЯД ПІСЕМ).

За апошні час пачалі паступаць пісьмы ў рэдакцыю ад жыхароў менскіх жактаў, якія сігналізуюць аб нездаровых з'явішчах у адносінах зберажэння жылой плошчы і трымання кватэр у чыстаце.

Вось што піша ў сваёй карэспандэнцыі тав. **Гальнко:**

«Захаваннем санітарнага становішча ў жакце № 48 не цікавяцца (загадчык дамамі **Ляхавіцкі**). На двары № 7 па Рэспубліканскай вул. сярод кватэр жыхароў змяшчаюцца дзве канюшні. Смурод ад канюшань і смецця, якое ніколі не ўбіраецца, пападае проста ў вокны гэтых жыхароў. Скрыні, пастаўленыя для ўціля, напаўняюцца розным смеццем і памыямі. Яны ніколі не ачышчаюцца».

Прыбіральні на двары дома № 9, па Рэспубліканскай вуліцы, таксама ніколі не ўбіраюцца.

Падобныя факты ёсць у радзе другіх жактаў. Загадчык дамамі жакта № 52 тав. Буркоў бяздзейнічае, не сочыць за чыстатой двароў і кватэр.

Двор дома № 4 па Ленінградскай вуліцы зусім брудны, прыбіральні не чысцяцца, скрыня для смецця перапоўнена. Сад загружан смеццем і гноем. Ніхто гэтым не цікавіцца.

Вось што піша ў сваім пісьме т. **Рыхліна:**

«Пайшчыкі жакта імя Парыжскай Комуны, жывуць у доме № 50-52, па Савецкай вул. Калі пройдзе дождж, вада пападае ў падвал. Ад гэтага псуецца ўвесь дом. У кватэрах вільгаць. Крыша працякае. Калі ідзе дождж, то трэба падстаўляць міскі або вёдры».

Горжылсаюз да гэтага часу не прымае ніякіх мер.

Неахайныя адносіны жыхароў да зберажэння жылой плошчы прыводзяць да разбурэння кватэр, да вялікіх затрат грамадскіх сродкаў на рамонт.

Некаторыя жыхары наліваюць ваду ў сваіх кватэрах, ад чаго гніе падлога, сякуць дровы, не сочаць за чыстатой.

Санітарная камісія жакта № 52 выявіла, што жыхары (Крупнік—Ленінградская, 4—5, Айзенберг—Свярдлоўская, 7—46) ніколі не ўбіраюць сваю кватэру. У кватэрах мокра, брудна.

Трэба мабілізаваць усю грамадскасць і ўвесь жактаўскі актыў на культурнае трыманне кватэр, на зберажэнне жылплошчы, на чыстае і культурнае ўтрыманне горада.

УВАЗЕ ЕЛЬСКАГА РК КП(б)Б

Ельскі райспажыўсаюз на чале з **Кужалевічам** да забеспячэння настаўнікаў адносіцца фармальна, бюракратычна. Ён разаслаў дырэктывы сельспажыўтаварыствам аб загатоўцы бульбы для снабжэння асветнікаў, а за выкананнем гэтых дырэктыў не сочыць. Па Мялешкаўскаму сельсовету 15 настаўнікаў зусім не атрымалі бульбы, па Роза-Люксембургскаму — 5, па Засінцаўскаму — 9, па Кузьміцкаму — 6, Багуціцкаму — 5, па Ельскаму — 10. У многіх з гэтых сельсоветаў мука выдаецца за бягучы месяц толькі 25-га, а часта ў першай палове наступнага месяца. Нерэгулярна выплачваецца зарплата.

Загадчык райземаддзела **Еўдачкоў** заяўляе: «калгасы не сабез і ніякай дапамогі аказваць не будуць». Больш таго, калі ён даведаўся, што ў Мялешкавіцкім сельсовеце калгас прадае некаторым настаўнікам малако, то забараніў прадаваць.

Ліквідацыя непісьменнасці і малапісьменнасці, не гледзячы на жаданне настаўнікаў працаваць вечарамі, зрываецца з прычыны адсутнасці газы і лампавага шкла. Райсаюз і сельспажыўтаварыства аб гэтым не клапоцяцца.

Райсаюз нават дайшоў да таго, што ў Мялешкавічах і Скародным, дзе ёсць шмат настаўнікаў, зачыніў сталоўкі, якія працавалі ў мінулым годзе.

Такія адносіны паасобных гаракіраўнікоў далей нецярпімы. РК КП(б)Б павінен неадкладна прыняць меры.

Брыгада: МІХАЙЛАЎ, ЖУРАЎСКІ, КАПЛАН.

Праф. Ф. Я. БАХЦЕЕЎ

Дырэктар Інстытута торфу БАН

ПРАБЛЕМА ТОРФУ Ў БССР

Красавіцкая сесія Беларускай акадэміі навук прысвячаецца выключна распрацоўцы пытанняў, звязаных з вырашэннем праблемы торфу ў БССР.

І гэта невыпадкова. БССР мае велізарнейшыя запасы торфу. Паводле разведачных матэрыялаў у цяперашні момант па плошчы 810.000 га запасы складаюць 12.719.000 тыс. кубаметраў.

Торф—гэта асноўны энергетычны рэсурс для прамысловасці і электрабудаўніцтва, сыравінная база для спецыяльнай хімічнай прамысловасці і арганічнае ўгнаенне пакрываючае велізарны дэфіцыт у гнаі для ўзняцця ўраджайнасці соцыялістычных палёў БССР.

Недарма Уладзімір Ільіч **Ленін** надаваў такое выключнае значэнне развіццю тарфяной справы. Па сутнасці ўся гісторыя вырашэння праблемы выкарыстання торфу цесна звязана з яго імем.

На XVII з'ездзе ВКП(б) т.т. **Сталін, Молатаў, Орджанікідзе, Куйбышэў** і на XV з'ездзе КП(б)Б т. **Гікало** падкрэслівалі ў сваіх выступленнях неабходнасць самага шырокага ўдзелу ў апалавым балансе мясцовых відаў апалу (вугаль, торф, сланцы).

А тав. Куйбышэў прама ўказаў, што «**важнейшай задачай БССР з'яўляецца паляпшэнне апалавага балансу рэспублікі за лік больш шырокага выкарыстання торфу ў прамысловасці і электрабудаўніцтве і арганізацыя новых вытворчасцей, у прыватнасці торфахіміі**».

Такія канкрэтныя задачы, пастаўленыя XVII з'ездам ВКП(б), абавязваюць нас прааналізаваць сучаснае становішча вывучанасці нашай сыравіны — тарфяных залежаў, становішча тарфяной прамысловасці і выкарыстання торфу ў сельскай гаспадарцы.

Тарфяная канферэнцыя БелАН, якая склікаецца па ініцыятыве прэзідэнта Акадэміі тав. Горына, лішні раз падкрэслівае неадрыўнасць навукі ад вытворчасці і неабходнасць развіцця навукі на вытворчасці і для вытворчасці.

Удзельнікамі сесіі з'яўляюцца не толькі навуковыя сілы, але і прадстаўнікі наркаматаў, планавых органаў, гаспадарчых аб'яднанняў, сельскай гаспадаркі і профсіянальных саюзаў.

Мы маем у цяперашні час развітую тарфяную прамысловасць з агульнай здабычай па БССР у 1933 г. **1.081** тыс. тон торфу супроць **2,7** тыс. тон у 1919 г. Інакш кажучы, торфаздабыча ў БССР за 15 год пасля Окцябра павялічылася ў **400** разоў. Аднак, пытанне далейшага яе развіцця стаіць цяпер вастрэй, чым у мінулым. Грандыёзнае развіццё прамысловасці і электрабудаўніцтва ў БССР выклікае вялікую патрэбу ў апале.

Ці падрыхтаваны мы да выканання плана вялікіх работ па торфу?

Па сыравіннай базе — па яе вывучанасці і падрыхтаванасці — яшчэ зроблена мала. Мы маем больш-менш дакладныя весткі аб тарфяных балотах толькі на **10** проц. усёй плошчы тарфянога фонда (на 158.645 га). Пры такіх умовах планаваць далейшае развіццё тарфяной гаспадаркі вельмі цяжка. **Мы павінны ведаць сыравінныя запасы торфу ўсе поўнасцю,** інакш магчымы вялікія памылкі ў планаванні.

Асушку тарфяных балот мы часта не можам праводзіць з прычыны непадрыхтаванасці асноўных вадапрыёмнікаў—рэк БССР—да прыёму вады з балот. Неабходна ўзмацненне меліяратыўных работ у БССР па плану, цесна звязанаму **з развіццём тарфяной прамысловасці.**

Для развіцця хімічнай тарфяной прамысловасці мы мала ведаем аб фізічных і хімічных уласцівасцях торфу-сыравіны. Неабходна ўзмацніць навукова-даследчыя работы па вывучэнню фізіка-хімічных уласцівасцяй торфу і пашпартызацыі яго асноўных відаў, найбольш пашыраных у БССР.

Для выкарыстання торфу ў сельскай гаспадарцы недастаткова выяўлены дробныя тарфяныя балоты, якія павінны быць асноўным аб'ектам здабычы торфу на ўгнаенне. Неабходна ўзмацніць даследчыя і асушальныя работы на дробных (да 50-75 га) балотах, якія знаходзяцца паблізу калгасаў і соўгасаў.

Пытанні **механізацыі торфаздабычы і транспарту торфу** з балота да спажыўца стаяць вельмі востра. Мы на сёнешні дзень здабываем значную частку торфу ўручную або элеватарным спосабам. Мала прымяняюцца найбольш удасканаленыя механізаваныя спосабы — гідраторф і фрэзерны торф. Дрэнна стаіць справа з транспартам торфу з торфараспрацовак. На балотах ляжыць каля **50** проц. нявезенай гатовай прадукцыі.

Механічная пераапрацоўка торфу на тарфяную падсцілку, ізаляцыйныя пліты, брыкеты ў нас у БССР развіты слаба, хоць у плане другой пяцігодкі і стаіць на чарзе пашырэнне такіх работ. Азнаямленне з навуковымі дасягненнямі ў гэтай галіне і ўкараненне іх у вытворчасць дапаможа лягчэй вырашыць гэту праблему.

Спальванне фрэзернага торфу можна лічыць практычна вырашаным. Работы Цёплатэхнічнага інстытута ў Маскве і Інстытута прамысловасці ў Менску далі дадатныя вынікі. Неабходна зараз хутчэйшае асваенне новых метадаў спальвання фрэзернага торфу прамысловымі прадпрыемствамі.

Асабліва важнае значэнне для БССР мае **хімічная пераапрацоўка торфу** на кокс, газ, вадкае паліва і найбольш каштоўныя для народнай гаспадаркі хімічныя прадукты.

Кокс неабходны для мясцовай металургічнай прамысловасці, газ — для шкляной і керамічнай прамысловасці, цагельнай і вапняна-абпальваемай вытворчасці. Апрача таго газ можа быць прыстасован для заводскай металургіі, дзе ён не ўступае па сваіх тэхнічных якасцях нафце і з поспехам яе замяняе. Асабліва каштоўным з'яўляецца газ для пролетарскіх цэнтраў — ён з поспехам замяняе керасін.

Смолы, якія выдзяляюцца пры тэрмічнай пераапрацоўцы торфу, даюць пачатак вельмі важным хімічным прадуктам — бензіну, нафце, меціламу спірту, дубільным матэрыям і т. д.

Здабыча торфу для мэт сельскай гаспадаркі ў БССР за першую пяцігодку дасягнула **7.500.000** тон. Але гэта далёка **недастаткова.** Штогодні дэфіцыт у гнаі толькі ў БССР складае **22 млн. тон.** Перспектывы выкарыстання торфу ў калгасах і соўгасах на бытавы апал, падсцілку і ўгнаенне — велізарныя. Ёсць шмат навуковых дасягненняў, якія неабходна зараз-жа перанесці ў практыку калгасна-соўгаснага сектара. Ужыванне торфу ў сельскай гаспадарцы значна павялічвае ўраджайнасць нашых палёў.

Усе пералічаныя спосабы выкарыстання торфу ў сельскай гаспадарцы не ёсць толькі тэарытычнае разважанне. Гэта — рэальная задача нашых вытворчых арганізацый па развіццю народнай гаспадаркі БССР, канкрэтная праграма дзейнасці на другую пяцігодку.

Усе гэтыя пытанні як з боку навуковага, так і вытворчага, будуць прапрацаваны на чарговай сесіі Беларускай акадэміі навук.

У праграму работ сесіі ўключана 40 дакладаў, якія будуць прачытаны лепшымі навуковымі сіламі СССР і лепшымі спецыялістамі па асобных галінах тарфяной справы. Усе даклады разбіваюцца прыстасавальна да асобных праблем выкарыстання (пераапрацоўкі) торфу.

Галоўнымі з іх з'яўляюцца:

1. Становішча вывучанасці тарфянога фонду БССР.
2. Механізацыя торфаздабычы.
3. Механізацыя пераапрацоўкі торфу.
4. Хімічная і тэрмічная пераапрацоўка торфу.
5. Праблема сапрапелаў у БССР.
6. Прыстасаванне торфу ў сельскай гаспадарцы.
7. Торф у медыцынскай справе.

Па ўсіх пытаннях будуць выкладзены навуковыя дасягненні і становішча вытворчасці на сёнешні дзень, з характарыстыкай асноўных недахопаў.

Беларуская акадэмія навук, якая з'яўляецца цэнтрам навукова-даследчых работ у БССР, праводзячы гэту сесію і прысвячаючы яе пытанням торфу, мае ўсе падставы спадзявацца, што пастаўленая ёю мэта будзе дасягнута. Яна атрымае адказы на цікавячыя яе пытанні і адпаведную навуковую і тэхнічную дапамогу ў справе хутчэйшага, правільнага і планавага развіцця тарфяной справы ў БССР.

Да гэтага нас абавязваюць заветы В. І. Леніна, які аддаў вялікую ўвагу торфу. Да гэтага нас абавязвае заклік рулявога ВКП(б) тав. **Сталіна** і пастановы XVII з'езда ВКП(б). **Беларуская Савецкая Соцыялістычная Рэспубліка ў другой пяцігодцы павінна пабудаваць свой апалавы баланс на базе мясцовага энергетычнага рэсурсу — торфу—і развіць хімію торфу.**

СТАЧКІ У ПАРЫЖЫ

ПАРЫЖ. (БЕЛТА).

Учора на цэнтральным тэлеграфе ў Парыжы ў памяшканні міністэрства пошты і тэлеграфа 2 тыс. служачых, большасць якіх з'яўляецца членамі рэвалюцыйнага прафсаюза, наладзілі стачку пратэста супроць фінансавых дэкрэтаў. Стачка цягнулася з 12 гадзін да 1 гадзіны 30 мін. дня.

Служачыя навадніла карыдоры і залы будынка, спявалі «Інтэрнацыянал» і агалашалі лозунгі «супроць скарачэння зарплаты», «К'япа ў турму», «Далоў здраднікаў». Перад служачымі выступіў кіраўнік унітарнага прафсаюза паштавікоў, які ганьбаваў здрадніцтва рэфармістаў і заклікаў служачых змагацца адзіным фронтам супроць надзвычайных дэкрэтаў.

Вечарам у 21 гадзіну работа зноў была спынена на 15 мінут. Дэманстрацыі аднавіліся. Аналагічныя выступленні адбываліся на цэнтральнай міжгароднай тэлефоннай станцыі.

У Ліёне, Марселі і Лілі служачыя тэлеграфа спынілі работу і наладзілі мітынгі пратэста.

КЛАСАВЫЯ БАІ У ІСПАНІІ

ПАРЫЖ. (БЕЛТА).

Як паведамляюць з Іспаніі, у Барселоне аднавілася стачка тэкстыльшчыкаў, якія патрабуюць павышэння зарплаты і скарачэння рабочага дня. Да забастоўкі не далучыліся рабочыя некаторых прадпрыемстваў, у якіх моцны ўплыў сацыялістаў.

РАБОТА КУЧ У 1933 ГОДЗЕ

ХАБАРАЎСК, 8 красавіка. (БЕЛТА).

Як паведамляюць з Харбіна, 3 красавіка кіраўнік КУЧ Руды накіраваў праўленню дарогі даклад аб рэзультатах работы КУЧ за 1933 год. Даклад характарызуе тыя ўмовы, у якіх прышлося працаваць дарозе ў мінулым годзе. Паміма прадаўжаючагася эканамічнага крызіса, на рабоце дарогі вельмі цяжка адбіваліся працякаўшыя ў краі падзеі ваеннага парадку, хунхузніцтва і т. д. Таксама сказаліся на рабоце дарогі і вынікі паводкі 1932 года. «Разам з тым,—паведамляе т. Руды,—на рабоце дарогі вельмі цяжка адбівалася асабліва нездаровая канкурэнцыя ўрадавых суседніх чыгунак і рэчных шляхоў, якая асабліва выявілася ў 1933 г. і суправаджалася адміністратыўнымі і неэканамічнага парадку мерапрыемствамі».

Тав. Руды падрабязна пералічвае адміністрацыйныя мерапрыемствы, прадпрымаемыя супроць КУЧ мясцовымі манчжурскімі ўладамі ў 1933 г., а імення: спыненне прамых зносін з Усурыйскай чыгункай, спыненне руху па паўднёвай лініі пад відам барацьбы з эпідэміяй чумы, захват і спыненне аперацый на перавале КУЧ, перабоі ў сувязі з «падатковым кантролем», незабяспечанасць аховы дарогі і т. д. Тав. Руды ілюструе ўмовы работы дарогі наступнымі данымі:

«Злонамераных крушэнняў паяздоў было 11, узброеных нападаў на паязды — 38, замахаў на крушэнне — 39, падпалаў — 19, нападаў на служачых і абрабленняў — 197, забойстваў служачых — 60, раненні — 99, уведзена ў палон 400 чалавек. Далей у дакладзе ўказваецца, што фінансавыя рэзультаты дарогі за 1933 г. выразіліся ў наступных лічбах: даходы дарогі склалі 35.873.340 залатых руб., расходы — 23.733.324 залатых руб.; з іх расходаў, звязаных непасрэдна з эксплаатацыяй дарогі — усяго 10.084.001 руб. Наяўнасць касы на 1 студзеня 1934 г. склала 7.355.124 руб.

У дакладзе падкрэсліваецца, што «калі нават паступленні японскага камандвання па яго задоўжанасці за 1932-33 гг. улічыць толькі ў размеры 50 проц., г. зн. 1.739.901 руб., то астатак касы на 1-е студзеня 1934 г. склаў-бы 19.095.115 руб. Пры пагашэнні ўсёй наяўнай задоўжанасці, якая раўняецца 4.838.115 залатым рублям, грашовая наяўнасць касы КУЧ склала-б 14.257.000 руб.

У заключэнне даклада т. Руды ўказвае, што «атрыманыя ў 1933 годзе спрыяючыя фінансавыя рэзультаты, не гледзячы на адзначаныя вышэй цяжкія ўмовы работы, тлумачацца як правядзеннем жорсткай эканоміі расходу, паляпшэннем і ўдзешаўленнем эксплаатацыйнай работы пры напружанай гераічнай рабоце служачых, так і выключна ўстойлівасцю КУЧ, якая цесна звязана з эканомікай края і з'яўляецца дамініруючым у ёй прадпрыемствам».

АДКАЗ ЗША НА ЯПОНСКУЮ ПРАПАНОВУ АБ ПАКЦЕ

ТОКІО, 9 красавіка. (БЕЛТА).

У адказ на прапанову Хірота ўраду ЗША заключыць пакт аб ненападзе на 10 год, афіцыяльныя колы ЗША, паводле слоў «Ніці-ніці», указалі Хірота, што Японія павінна заключыць многабаковы пакт аб ненападзе з удзелам ЗША, СССР і Кітая, замест прапануемага Японіяй двухбаковага пакта з удзелам толькі ЗША і Японіі.

«Прапанова ЗША, — ўказвае газета, — тлумачыцца апасеннямі, што Японія, разрадзіўшы становішча на Ціхім акіяне, прыступіць да новых агрэсіўных дзеянняў на Далёкім Усходзе, у прыватнасці супроць СССР і Кітая. Тэарытычна ў Японіі няма падстаў пярэчыць супроць прапановы ЗША.

— Паміж ЗША і Японіяй няма невырашальных пытанняў, якія могуць выклікаць сур'ёзныя трэнні».

«Вось чаму, — заключае газета, — пажадана, каб ЗША і Японія заключылі паміж сабой пакт аб ненападзе і толькі пасля гэтага паступова пераўтваралі пакт у многабаковы».

ХІРОТА АБ СОВЕЦКА-ЯПОНСКІХ АДНОСІНАХ

РЫМ, 8 красавіка. (БЕЛТА).

«Кар'ера дэлла сэра» друкуе гутарку свайго такійскага спецкора з Хірота.

«Найбольш далікатным фактарам напружанасці совецка-японскіх адносін, — сказаў Хірота, — з'яўляецца канцэнтрацыя совецкіх войск на Далёкім Усходзе і ў першую чаргу стварэнне ўмацавання ўздоўж манжчурскай граніцы. Дурная прывычка пераўтвараць палітычныя граніцы ў мэту ваенных пабудаванняў стала сістэмай у Еўропе, але ніколі не наглядалася ў Азіі, па крайняй меры перастала наглядацца пасля вайны 1904-1905 гадоў і Портсмутскага міра. Узброеная граніца — новы факт у азіяцкай гісторыі. Нідзе на азіяцкім кантыненце на граніцах, якія аддзяляюць адну краіну ад другой, не праходзяць умацаванні, за выключэннем граніц, якія аддзяляюць СССР ад новай дзяржавы Манчжоу-Го».

МАНАЛІТКІ

Вопытны цэх менскай абутковай фабрыкі імя **КАГАНОВІЧА** пачаў практыкаваць новыя спосабы выпуску абутку.

Цэх увёў так званыя маналіткі. Гумавым заводам быў дан заказ на адліўку цэлых маналітных падэшваў з абцасамі, са спецыяльнымі жалобкамі для прасмаленай ніткі і т. д.

Новы спосаб скараціў час выпуску абутку больш чым на дзесяць працэсаў працы. Абутак на маналітнай гумавай падэшве вельмі зграбны, трывалы і лёгкі. Фабрыка цяпер выпускае сто пар маналітак штодзенна.

Яшчэ большай увагі заслугоўвае другі метад — **КЛЕЙКА ПАДЭШВЫ.**

— Гэта проста рэвалюцыя ў скуранай прамысловасці, — гаворыць загадчык цэха тав. **КРОЛЬ;** — наша фабрыка першай у Саюзе пачала выпуск клееных баціпак, пакуль што па 30-35 пар у суткі.

Ініцыятыва належыць тром інжынерам з навуковадаследчага інстытута скуранай прамысловасці т.т. **ПОЗНЯКУ, АЗАРХУ і НІСНЕВІЧУ.** Яны знайшлі, што ўзятыя ў пэўных прапорцыях гутаперча, дэхларацін і бензін могуць трымаць у баціпку гумавую падэшву куды больш надзейна, чым цвікі і дратва.

Рабілі доследы. Абутак, змацаваны такім клеем, давалі для носкі на пробу рабочым хлебазавода (дзе тэмпература дасягае 70 градусаў), пісьманосцам, ваенведу, — людзям розных прафесій. Аказваецца, што падэшва зношваецца да сцелькі, а клей не «здраджвае» і сапраўды дае найлепшыя рэзультаты.

Калі пашыўка маналітак у асноўным ужо асвоена фабрыкай імя Кагановіча, то гэта аддзяленне — клеяльнае, — знаходзіцца толькі ў стадыі асваення. Але, бясспрэчна, што будучыня іменна за гэтым лёгкім партатыўным і высокаякасным спосабам.

На здымку — тав. КРОЛЬ з гатовай прадукцыяй вопытнага цэха.

Юр. Л.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ПЕРШАГА МАЯ

У парадку падрыхтоўкі да першамайскага свята ва ўсіх школах і піонератрадах прапрацоўваецца гісторыя святкавання 1-га мая. Паміж школамі разгортваюцца спаборніцтвы за першае месца ў першамайскай дэманстрацыі.

На 20 красавіка склікаецца другі злёт дзяцей замежных рабочых, якія пражываюць у Менску. Удзельнікі злёту абмяняюцца вопытам пастаноўкі інтэрнацыянальнай работы і намецяць далейшыя мерапрыемствы па яе ўзмацненню. 29 красавіка адбудзецца адзіны піонерскі дзень, прысвечаны святу.

У садзе «Профінтэрн» 30 красавіка будзе праведзена агульнагарадская дзіцячая масоўка, у якой прыме ўдзел каля 3.000 чалавек. Ва ўсіх школах горада 1-га мая адбудуцца ранішнікі. 2.000 дзяцей дашкольнага ўзросту будуць прымаць удзел у першамайскай дэманстрацыі на аўтамашынах.

2-га мая — агульнагарадская дэманстрацыя піонераў і школьнікаў, у якой прыме ўдзел звыш 20.000 чалавек.

* * *

Працоўныя БССР рыхтуюць першамайскія падарункі падшэфным біраБіджанцам. У парадку шэфства завод «Ударнік» адправіў у Біра-Біджан дзве вагі сістэмы «Фалько», завод «Комунар» 20 пар ціскоў, завод імя Варашылава — свідравальны варштат. Гандлёвая база скурснабсбыту пасылае 30 пар ботаў і 245 пар чаравікоў, арцель «Чырвоны абутнік» — 150 пар чаравікоў. Белкаапсаюз рыхтуе да адпраўкі вагон гародніны. (Белта).

ПЕРШЫ КАНЦЭРТ ДЗЯРЖАЎНАГА СТРУННАГА КВАРТЭТА

Беларускі дзяржаўны струнны квартэт у складзе т.т. **Бяссмертнага** (першая скрыпка), **Жыва** (другая скрыпка), **Гуральніка** (альт) і **Арлова** (віяланчэль) рыхтуецца да падыходзячых канцэртных выступленняў.

Першы адкрыты канцэрт адбудзецца ў Доме партактыва 24 красавіка. У праграме творы Гайдна, Бетховена і Шуберта.

Па хадайніцтву Наркамасветы БССР з дзяржаўнай калекцыі музычных інструментаў у Маскве выдзелены для квартэта 4 інструменты старынных майстроў.

Квартэтам намечан рад агульнадаступных канцэртаў у рабочых і чырвонаармейскіх клубах, у Доме калгасніка для масавага слухача.

СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫЯ МАШЫНЫ КАЛГАСАМ

У бягучым годзе Белсельгасснаб завозіць у калгасы БССР рознага сельска-гаспадарчага інвентара на 6 мільёнаў рублёў.

Частка машын да веснавой пасеўнай кампаніі (конныя сявяркі, плугі «Сухені», бароны «Зігзаг») ужо адгружаны на месцы.

Ад калгасаў паступаюць заяўкі на вісячыя плугі віцебскага завода «Чырвоны металіст». Ужо адгружана 4.000 такіх плугоў.

Да ўборачнай кампаніі будзе завезена 3.500 жняварка-самаскідак, 1.800 конных сенакасілак, 1.000 конных грабель, 200 трактарных снапавязалак і інш.

Гомсельмаш прыступіў да выпуску ўдасканаленых конных малатарань.

ТАВ. ЧАРВЯКОЎ У ГОМЕЛІ

ГОМЕЛЬ. (Па тэлеграфу ад кар. «Звязды»).

У Гомель прыехаў старшыня ЦВК БССР тав. Чарвякоў. На раённай нарадзе брыгадзіраў калгасных жывёлагадоўчых ферм тав. Чарвякоў выступіў з прамовай.

У той-жа дзень тав. Чарвякоў выехаў на фабрыку «Герой працы» ў Добруш.

ПРОМТАВАРЫ ДА ПЕРШАМАЙСКІХ СВЯТ

Белкаапінсаюз пашырае выпуск тавараў шырспажыву. У другім квартале будзе выпушчана 6.900 пар рознага абутку і 3.100 пар мальчыковага абутку, гатовага адзення на 714 тыс. руб., рознага трыкатажа на 156 тыс. руб., мэблі на 628 тыс. руб. і т. д.

Да першамайскіх свят выпускаецца 2.000 пар сандалій і вялікі асартымент гатовага адзення.

Гэтымі днямі Белкаапінсаюз атрымлівае з Масквы партыю трыкатажных тавараў на 50.000 рублёў спецыяльна для калгаснага гандлю.

ГАЗАВАНЫЯ ВОДЫ

Пры Менгорснабе адбылася спецыяльная нарада па пытанню аб арганізацыі гандлю газаванымі водамі ў летнім сезоне.

Прамысловая арцель «Перамога» адкрывае 5 новых ларкоў у рабочых раёнах. Завод газаваных вод пераводзіцца на тры змены. Асартымент вод павялічваецца да 10 назваў, а выпуск усёй прадукцыі на 50 проц. параўнальна з мінулым годам.

Белгродаб'яднанне ў выглядзе вопыту ўстанаўляе ў адным з сваіх ларкоў сатуратар (апарат для выпрацоўкі газаванай вады). Апарат нядаўна прывезен з Масквы і зараз знаходзіцца на выпрабаванні.

Завод «Беларусь» адкрывае на Совецкай вуліцы спецыяльнае аддзяленне па выпрацоўцы газаванай вады. У парку культуры і адпачынку, на Ляхаўцы і ў іншых раёнах будуць устаноўлены саматужныя сатуратары.

ЦРК, Белхарчгандаль і іншыя каапэратыўныя арганізацыі адкрываюць рад ларкоў па продажу газаваных вод.

1.500 ТОН МАКАРОН ДЛЯ РАБОЧАГА СНАБЖЭННЯ

У бліжэйшыя дні ў Віцебску пасля рамонту аднаўляе работу віцебская макаронная фабрыка Белкаапінсаюза. Прадукцыйнасць фабрыкі — 1.500 тон макарон у год. Яна поўнасцю механізавана.

ПРАФ. ПЕТРОЎ У МЕНСКУ

Праездам з Парыжа ў Менску спыніўся выдатны хірург, дырэктар ленінградскага ракавага інстытута праф. **Н. Н. ПЕТРОЎ.** Праф. Петроў ездзіў у Парыж па даручэнню наркамата аховы здароўя РСФСР на канферэнцыю па арганізацыі міжнароднага аб'яднання па барацьбе з ракавымі захворваннямі.

У мединстытуце і медычным таварыстве ў Менску праф. Петроў прачытаў даклад аб прафілактыцы рака.

СУСТРЭЧЫ МАЙСТРОЎ КУЛЬТУРЫ СА ШКОЛЬНІКАМІ

З 10 па 20 красавіка Наркамасветы арганізуе сустрэчы майстроў культуры БССР са школьнікамі Менска.

Брыгады ў складзе народных паэтаў рэспублікі **Я. Купалы, Я. Коласа,** заслужанага артыста рэспублікі **Крыловіча,** кампазітараў **Залатарова, Аладава, Папонскага,** скрыпача **Бяссмертнага** выступяць у пяці школах і акажуць практычную дапамогу школьнікам у падрыхтоўцы да ўсебеларускай алімпіяды дзіцячага самадзейнага мастацтва. Секцыя кампазітараў аргкамітэта ССПБ рыхтуе да алімпіяды марш і серыю масавых песень.

ДЗІЦЯЧЫ ГАРАДОК

На летні перыяд сад «Профінтэрн» і стадыён пры ім перадаюцца Менгорбюро юных піонераў для арганізацыі дзіцячага гарадка. Адкрыццё гарадка адбудзецца 30 красавіка. У гарадку абсталёўваюцца фізкультурныя пляцоўкі, бібліятэка-чытальня, сталоўкі, буфеты і т. д.

АДКРЫЎСЯ IV ПЛЕНУМ ЦС АСОАВІЯХІМА БССР

Учора ў Доме Чырвонай арміі адкрыўся 4-ы пленум Цэнтральнага савета Асоавіяхіма БССР.

На пленум з'явілася звыш 70 дэлегатаў, з іх 56 старшынь гарадскіх і раённых саветаў Асоавіяхіма. На пленуме прысутнічае шмат гасцей ад розных прадпрыемстваў і устаноў Менска.

Пасля абрання ганаровага і дзелавога прэзідыума пленум прыступіў да практычнай работы. Аднагалосна зацверджан наступны парадак дня:

Аб рабоце V пленума ЦС АСО СССР.

Аб рабоце фабрычна-гарадской і калгаснай ячэйкі Асоавіяхіма: паведамленні ячэйкі АСО завода «Пралетарый» (Гомель), ячэйкі АСО калгаса «Парыжская комуна» (Орша) — прапановы тав. Ашаровіча).

Аб масавым стралковым спорце (прапановы т.т. Гольдмана і Кузняцова).

Мерапрыемствы па разгортванню авіяцыйнай работы (прапановы тав. Сакалоўскага) і арганізацыйныя пытанні.

Па першаму пытанню выступіў з дакладам старшыня ЦС Асоавіяхіма БССР тав. ДУБІНА. Пасля даклада разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі.

Пленум атрымаў прывітальную тэлеграму ад старшыні ЦС АСО СССР т. ЭЙДЭМАНА.

ЗАГАД

ПА НАРОДНАМУ КАМІСАРЫЯТУ АСВЕТЫ БССР

АБ МЕРАПРЫЕМСТВАХ ПА РЭАЛІЗАЦЫІ ПАСТАНОВЫ СНК БССР АБ ЗАВОЧНЫМ НАВУЧАННІ НАСТАЎНІКАЎ ПАЧАТКОВАЙ І СЯРЭДНЯЙ ШКОЛЫ.

Пастанова СНК БССР ад 3 сакавіка 1934 г. № 241 аб завочным навучанні настаўнікаў пачатковай і сярэдняй школы ставіць перад органамі народнай асветы справу сістэматычнага павышэння кваліфікацыі настаўніцтва ў якасці асноўнай і першачарговай задачы.

У мэтах найбольш поўнай і своечасовай рэалізацыі пастановы СНК БССР **загадваю:**

Усім загадчыкам райана:

1. Пытанні павышэння кваліфікацыі настаўніцтва паставіць у цэнтры сваёй увагі і дабіцца рашучага пералому ў справе якасці гэтай работы.

2. Сумесна з органамі саюза працасветы ў спецыяльна складзеных камісіях раёна вызначыць для кожнага настаўніка форму павышэння яго кваліфікацыі (прымацаванне да 7-годкі, завочны педтэхнікум, завочны педвуз, вячэрняя педасвета, летнія курсы, экстэрнат за педтэхнікум і педвуз, камандзіроўка на вучобу ў педінстытут і педтэхнікум) і прыняць усе меры к стварэнню нармальных умоў для выканання гэтай задачы.

3. Сумесна з органамі саюза працасветы на працягу красавіка пераглядзець грамадскую нагрузку настаўнікаў; і для настаўнікаў, уцягнутых у сістэматычную работу па павышэнню кваліфікацыі, устанавіць 4 вечары ў дэкаду (апрача выходных), у якія яны абсалютна вольны ад усякіх грамадскіх і невучэбных нагрузак у школе і па-за школай.

4. Загадчыкам райана не пазней 1 мая ўсіх настаўнікаў, не маючых асветы за 7-годку, прымацаваць да ўзорных школ і скласці план работы кожнага настаўніка да канца навучальнага года ў адпаведнасці з яго адукацыяй.

5. Кіраўніцтву падрыхтоўкі настаўнікаў у трохдзенны тэрмін даць райана арганізацыйна-метадычныя ўказанні аб парадку прымацавання настаўнікаў, навучаючыхся за 7-годку, і скласці навучальны план.

6. Загадчыкам райана на час заліковых сесій студэнтаў-завочнікаў педтэхнікума забяспечыць іх памяшканнем і транспартнымі сродкамі.

7. Загадчыкам райана к 15 мая прадставіць мне справаздачу аб ходзе выканання пастановы СНК БССР з указаннем дакладных даных аб складзе настаўнікаў па іх адукацыі і формах ахопу павышэннем кваліфікацыі.

8. Дырэктарам педвузаў і педтэхнікумаў на працягу чэрвеня-жніўня г. г. правесці ўсіх студэнтаў-завочнікаў праз лабараторна-заліковыя сесіі з мэтай устанаўлення ступені ведаў завочнікаў і пераводу іх на наступны курс і семестр.

9. Кіраўніцтву падрыхтоўкі настаўнікаў не пазней 1-га чэрвеня прадставіць мне праект-інструкцыю па прымяненню ільгот у адносінах стажу настаўнікаў, якія сістэматычна павышаюць сваю кваліфікацыю.

10. Устанавіць, што непасрэднае кіраўніцтва станам завочнага навучання ўскладаецца на дырэктара ўстановы, які нясе адказнасць за вучобу кожнага завочніка побач з студэнтам стацыянара. Устанавіць спецыяльную пасаду нам. дырэктара педінстытута і педтэхнікума па завочнаму навучанню, праз якога дырэктар ажыццяўляе кіраўніцтва завочным навучаннем. Абавязаць дырэктароў педустаноў, пры якіх існуюць завочныя сектары, на працягу 5-ці дзён вылучыць у якасці нам. дырэктароў па завочнаму навучанню асоб з ліку настаўнікаў, маючых арганізацыйныя здольнасці, вызваліўшы іх ад іншых нагрузак.

11. У часе прахаджэння настаўнікамі заліковых сесій дырэктарам педінстытутаў забяспечыць настаўнікаў-завочнікаў памяшканнем, харчаваннем, педагагічным персаналам, вучэбнымі дапаможнікамі і падручнікамі.

12. Дырэктарам педінстытутаў у межах адпушчаных ім сродкаў аплачваць праезныя расходы настаўнікаў-завочнікаў, якія прыязджаюць на заліковыя сесіі.

13. Кіраўніцтву падрыхтоўкі настаўнікаў па ўзгадненню з школьным кіраўніцтвам і ЦП саюза працасветы не пазней 15 мая даць на месца ўказанні аб парадку звальнення з работы ў школе настаўнікаў, якія ігнаруюць павышэнне сваёй кваліфікацыі.

14. Кіраўніцтву падрыхтоўкі настаўнікаў, пад адказнасць тт. **Газенбуш і Карнейчыка,** у дэкадны тэрмін устанавіць цвёрды пералік стабільных падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў па павышэнню кваліфікацыі настаўнікаў, а таксама скласці спісы заданняў-праграм для завочных педтэхнікумаў і педвузаў, якія будуць выдавацца цэнтралізаваным парадкам.

15. Дзяржаўнаму Выдавецтву БССР, пад адказнасць т. Браўковіча тэрмінова прыступіць да выдання заданняў праграм для завочных педтэхнікумаў і педвузаў з такім разлікам, каб задаволіць завочнікаў гэтымі падручнікамі.

16. Кіраўніцтву падрыхтоўкі настаўнікаў у дэкадны тэрмін заключыць умову з парт. выдавецтвам на забеспячэнню падручнікамі завочных устаноў (адказны т. **Рамановіч**).

17. Кіраўніцтву падрыхтоўкі настаўнікаў у дэкадны тэрмін афарміць умову з навукова-метадычным габінетам па завочнаму навучанню НКА РСФСР на забеспячэнне на рускай мове заданняў-праграм для завочных педустаноў і з ОГІЗ'ам РСФСР на падручнікі.

18. Бібліятэчнаму кіраўніцтву па ўзгадненню з кіраўніцтвам падрыхтоўкі настаўнікаў, не пазней 15 красавіка прадставіць мне план арганізацыі сеткі перасовачных бібліятэк для настаўнікаў, якія павышаюць сваю кваліфікацыю, пры ўсіх раённых бібліятэках, а таксама пры бібліятэках педтэхнікумаў і педінстытутаў (адк. т. Багуслаўскі).

19. Кіраўніцтву падрыхтоўкі настаўнікаў сумесна з школьным кіраўніцтвам распрацаваць і прадставіць мне к 15 мая праект рэарганізацыі інстытута павышэння кваліфікацыі настаўнікаў.

20. Стварыць спецыяльны фонд у размеры аднаго процанта ад агульнай сумы выдаткаў па павышэнню кваліфікацыі настаўнікаў для прэміравання раёнаў, школ, педтэхнікумаў і ВНУ, а таксама настаўнікаў больш паспяваючых у справе павышэння сваёй кваліфікацыі.

Кіраўніцтву падрыхтоўкі настаўнікаў к 15 мая ўстанавіць парадак скарыстання гэтага фонда.

Тав. Башкевічу інфармаваць мне кожную дэкаду аб ходзе выканання гэтага загада.

Народны Камісар асветы БССР
ЧАРНУШЭВІЧ.

Паведамленні

З 8 красавіка прыступіла да работы ВЫЯЗНАЯ ТРОЙКА ЦЭНТРАЛЬНАЙ КАМІСІІ ВКП(б) ПА ЧЫСТЦЫ па разгляду апеляцый, пададзеных на імя цэнтральнай камісіі ВКП(б) па чыстцы.

Тройка засядае ў Менску (дом Урада, пакой № 472, тэл. №№ 25-0... і 22-627).

Таварышы, якія абскардзілі рашэнні Рэспубліканскай камісіі, павінны прыбыць у Менск да 13 красавіка г. г.

Старшыня выязной тройкі БЕЛЕНЬКІ.

Менскі гарком КП(б)Б выклікае на 13 красавіка ў пакой № 53 да тав. Гершона на 12 гадзін дырэктароў і сакратароў парткомаў заводаў імя Варашылава, «Комунар», «Большавік», фабрыкі імя Кагановіча, «Ударнік», завода ланцугоў «Галля», фабрык «Окцябр», 8-е сакавіка», імя Крупскай, друкарні імя Сталіна, завода імя Молатава, шчотачнай, шчацінной, імя Фрунзе, трампарка, Эльвода, фабрыкі «Комунарка» і прадстаўнікоў гарана, гарахоны здароўя, гаркомаў Чырвонага крыжа, Аўтадора і АСО.

З прычыны важнасці пытання яўка абавязкова.

МЕНСКІ ГАРКОМ КП(б)Б.

13 красавіка ў 18 гадз. у памяшканні інстытута гісторыі партыі (Карла Маркса, 16) адбудзецца абгаварэнне вышаўшай з друку работы т. Зюзкова «Большэвікі — арганізатары Кастрычніка ў Беларусі».

Інстытут просіць усіх гісторыкаў, прапагандыстаў і партактыў прыняць удзел у абгаварэнні ўказанай работы.

Парткалегія Беларусі просіць з'явіцца ў ПК (Менск, Дом урада, правае крыло, IV паверх, пакой 456) або паведаміць свой адрас работы ці месца жыхарства т.т.:

Сапожнікаву Веру Грыгор'еўну, Сінькоўскую В. А., Латышова Фёдара Спірыдонавіча, Вялікага Пятра Аляксеевіча (Ушацкая арганізацыя), Куліка Канстанціна Дзімітрыевіча (Полацкая арганізацыя).

Просьба да ўсіх арганізацый, ведаючых месца знаходжання пазначаных таварышоў, паведаміць ПК.

ПАРТКАЛЕГІЯ БЕЛАРУСІ.

Інстытут гісторыі партыі пры ЦК КП(б)Б абвяшчае набор аспірантаў.

ПРАВІЛЫ ПРЫЁМУ гл. у «Звяздзе» ад 24 сакавіка 1934 г.

АПОШНІ ТЭРМІН падачы заяў ... красавіка.

ЗАЯВЫ НАКІРОЎВАЦЬ: Менск, К. Маркса, 16, Інстытут гісторыі партыі.

ДЫРЭКТАР ІНСТЫТУТА ПО...

По тэхнічнаму недагляду ў артыкуле т. КОНІКА «Разгортванне вараэвароту — чарговая актуальнейшая задача», змешчаным у № ... журнала «БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ» недадрукаваны тры старонкі, якія выглядзе прадаўжэння артыкула будуць змешчаны ў № 5 журнала.

Рэдакцыя журнала «БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ».

Сёння, 10 красавіка, у 6 гадзін вечара, ў Доме Камасветы адкрываецца **СЕСІЯ**
Беларускай Акадэміі Навук ПА ТОРФУ
з наступным парадкам дня:
1. Уступнае слова прэзідэнта Беларускай Акадэміі Навук П. О. ГОРЫНА.
2. Праф. БАХЦЕЕЎ—значэнне торфа ў народнай гаспадарцы БССР.
3. Вуч. спец. ЛЕПІН—а) сучаснае становішча вывучанасці тарфянога фонда СССР і характарыстыка тарфянога фонда БССР.
б) Становішча і перспектывы тарфяной прамысловасці СССР.
4. Інж. СЦЕПАНАЎ—становішча тарфяной прамысловасці ў БССР і яе развіццё ў другую пяцігодку.
Пасля дакладаў—навуковы кіно-фільм.
Уваход па запрашальных білетах.
Білеты можна атрымаць у канцылярыі БелАН.
Прэзідыум БелАН.

Памяшканне Яўрэйскага Дзяржтэатра
10, 11 і 12 красавіка
прадаўжэнне ГАСТРОЛЯЙ
па новай праграме Маскоўскага псіха-эксперыментатара
гіпнатызёра **Грыгорыя ГУТМАН**
ПАЧАТАК у 9 ГАДЗІН ВЕЧ.
Білеты ў рабочай касе і ў касе тэатра

Гукавы кіно-тэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»	Гукавы фільм-камедыя **МАРЫЯНЕТКІ** У фае—канцэрты аркестра
Кіно Інтэрнацыянал.	Усходні мастацкі фільм **Калодзеж смерці**
Дзіцячы гукавы кіно-тэатр	Новы мастацкі фільм **Сенька з Мімозы** Пачатак в 3 гадз. дня.
Кіно ПРОЛЕТАРЫЙ	Мастацкі фільм **НАЛЕЖСКІ РЭГІСТРАТАР.**
Кіно «СПАРТАК».	Выдатны совецкі фільм **Банда бацькі Кныша** драма ў 6 частках.

Першы Дзяржаўны Тэатр (БДТ—1)
Сёння, 10 красавіка
Фанвізін
НЕДАРАСЛЬ
Пачатак у 8 гадзін веч.

Навучальны камбінат беларускага аддзялення **«СОЮЗОРГУЧЕТ»**
абвяшчае **набор** двух груп на шасцімесячныя КУРСЫ па падрыхтоўцы СТАРШЫХ БУХГАЛТАРОЎ для работы ў МТС сістэмы НКЗема.
Стыпендыя ад 125 р. да 175 р. і 25 р. кватэрных у месяц. На курсы прымаюцца бухгалтары са стажам не менш аднаго года і пбухгалтары са стажам не менш двух год з адукацыяй не ніжэй 7-годкі.
Заявы з дакументамі: аб соц. паходжанні, адукацыі, узросце, працоўным стажы, аб вызваленні ад апошняга месца працы, аб адносінах да вайсковай павіннасці—накіроўваць па адрасу: гор. Менск, Міхайлаўская вул. д. № 1-4 навучальнаму камбінату «Союзоргучет», ад 7 да 10 гадз. вечара або—Комуністычная 16, «Союзоргучет», ад 12 да 1 гадз. дня.
Тэрмін падачы заяў з дакументамі да 25 красавіка. Аб залічэнні і пачатку заняткаў будзе паведамлена па пошце. Для адказу патрэбна прыкладаць паштовых марак на 40 к.
Навучальны камбінат «Союзоргучет».

Крупскае аддзяленне ДЗЯРЖБАНКА
ПРАДАЕ наступныя ТАВАРЫ,
якія належаць крупскаму райсаюзу за неаплату пазык банка і рахункаў пастаўшчыкоў:

Пасуда маляваная	на суму	8.400 р.,
Гатовае адзенне рознае	" "	20.000 "
Абутак розны	" "	2.200 "
Брытвы і машынкі для стрыжкі	" "	1.000 "
Галантарэя (розная)	" "	5.000 "
Парфумерыя	" "	1.000 "
Гуталін (розны)	" "	2.000 "
Снабяныя тавары	" "	2.000 "
Сепаратар	" "	576 "
Цукар пясок (камерц.)	" "	9.100 "
Вагі соценныя	" "	1.320 "
Бочкі жалезныя	" "	3.500 "

БАБРУЙСКІ ГАРКАМІТЭТ ЎЗАЕМАДАПАМОГІ ЛІКВІДУЕЦЦА
...тановы і прыватныя асобы, маючыя прэтэнзіі, павінны звяртацца ў ліквідком пры Бабруйскім РВК для канчатковага разліку з імі да 15-4 34 г.
Пасля паказанага тэрміна ніякія прэтэнзіі разглядацца не будуць.
ЛІКВІДКОМ.

НАРКАМЮСТ
абвяшчае набор на 9-месячныя **ЮРЫДЫЧНЫЯ КУРСЫ**
па падрыхтоўцы судова-пракурорскіх работнікаў
(пракурораў, нарсуддзяў і следчых), якія арганізуюцца з 15-IV у г. Менску.
На курсы прымаюцца асобы, добра пісьменныя, не ніжэй 22-х гадовага ўзроста, маючыя 3-х гадовы вытворчы стаж на прадпрыемстве ці ў калгасе і стаж грамадскай работы не ніжэй 1 году, галоўным чынам, у складзе грамадскіх судоў і груп садзейнасці пракуратуры, маючыя палітадукацыю не ніжэй аднагадовай совпартшколы.
Курсанты забяспечваюцца стыпендыяй ад 100 р. да 200 р. ў м-ц у залежнасці ад паспяховасці, інтэрнатам і сталоўкай—за кошт курсантаў.
Да заявы аб прыёме на курсы прыкласці: даведку аб нараджэнні, аб соц. становішчы сваім і бацькоў, даведку аб стане здароўя, аб адукацыі (ве абавязковая), характарыстыку партыйных ці грамадскіх арганізацый аб вытворчай і грамадскай працы, кароткую аўта-біяграфію.
Заявы падаюцца НКЮ (Менск, пляц волі, д. № 1-21) і праз гор. і райпракурораў
НКЮ.

Менск, друкарня «Звязды».
Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ
Упаўн. Галоўлітбела № Н-25...